

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ГОВОРНИ АУТОМАТ
0-24h: 0700/017-017
по цени локалног
позива
или: 011/30-60-680

ТЕМА БРОЈА: Утврђивање стажа осигурања и својства осигураника за лица која су се бавила естрадном делатношћу изазвало велико интересовање читалаца Гласа осигураника

ДОКАЗИМА ДО СТАЖА

**ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање**

ДОКАЗИМА ДО СТАЖА

ДИРЕКТОР:

Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**

Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:

Булевар уметности бр 10,
11070 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:

011/2017-437
факс: 2017-437

**РЕДАКЦИЈА ЗА
ВОЈВОДИНУ:**

Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:

Ика Митровић,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail: ika.mitrovic@piovoj.rs

ШТАМПА:

Штампарија Балкан, Инђија

ОГЛАШАВАЊЕ:

011/2017-437

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:

www.pio.rs/glasosiguranika

Реч уредника

Једна од многих контрадикторности на овим просторима јесте и чињеница да нас јако љути ако закон не поштују неке институције или појединци, док нас истовремено весели ситуација када сами успемо да га заобиђемо. До те мере да смо често спремни да се тиме и похвалимо. Знамо да неки ред мора да се зна, знамо да правила морају да постоје, али их кршимо, некад и без видљивог разлога.

Они који воле да се враћају у историју подсетиће да је тако било од памтивека – наредбе које су прописивале шта се мора, а шта се не сме овде никада нису радо дочекиване и изврдавене су на све могуће начине, а држава није доживљавана као рам за уређено друштво већ као сила којој се треба измигољити.

Право штити одређене друштвене вредности и регулише односе на којима оно почива. Ако нам се свиђа сигурност земаља у којима се закони поштују и примењују, зашто је нама самима тешко да их се придржавамо? На једном интернет форуму недавно су на питање зашто се код нас

не поштују закони, могли да се прочитају разни одговори: због слабе традиције у овој дисциплини, због лоших закона и институција, због благе казнене политике, због менталитета – слободног духа који не воли калупе и морање. Једино се нико није успротивио самом питању и устврдио супротно.

Прави проблем је, међутим, како учинити да грађани државу почну да доживљавају као уређени систем који има средства и обавезу да обезбеди несметано одвијање и функционисање живота и свих друштвених односа, а не као силу над собом или нужно зло. Истовремено, држава мора да буде способна да закон који је донела заиста и поштује, да не допусти да јој ситуација измакне контроли, да направи јасну границу између дозвољеног и недозвољеног, а то недозвољено сведе на изузетке који се одмах санкционишу.

Тада ће и грађани схватити да живе у уређеној држави у којој не могу да бирају који ће закон да поштују, а који не.

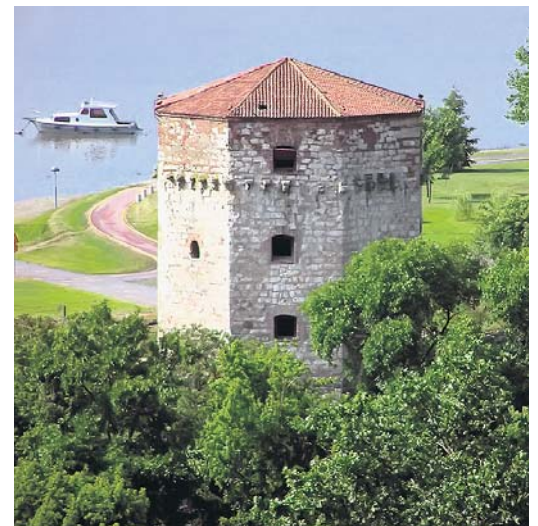
М. Јовановић

Туризам као мост

Да је живот често апсурдан добро знају они Београђани који, у јеку радова на Газели и тропских врућина, живе с једне а раде с друге стране реке. Па ипак им, зачудо, један од најлепших делова дана чини прелазак моста изјутра и поглед на реку, сплавове, Калемегдан, престоничко приобаље.

Они срећници и путници намерници који су кренули пут Швајцарске у дуго ишчекивану посету рођацима и пријатељима, носећи им неизоставне чоколадне бананице, смоки, шљивовицу, а и сви други који су ових дана летели авионима Свис ерлајнса, могли су у „Свис магазину“ да прочитају репортажу о Београду. Српска престоница је у овом престижном магазину, који се бесплатно дели на летовима швајцарске компаније, приказана као туристичко одређиште под насловом „Београд: град промена“. У репортажи је наш главни град, уз бројне фотографије, представљен из више угла на 14 страна.

Да се Београд стварно мења показује и податак да је у своју туристичку понуду увео и брошуру „Туризам за све“, насталу у оквиру истоименог пројекта чији је носилац Центар за самостални живот особа с инвалидитетом. Још једна промена се огледа у бројкама – у Србији је од јануара до априла ове године боравило укупно 525.299 туриста, што је раст од осам одсто у односу на исти период 2010. Највише туриста гостовало је у главном граду: у првом кварталу ове године у Београду је од укупно 152.267 гостију било 105.480 странаца. Промене се ослањају и на времена када је српска престоница имала своје летње биоскопске баште, те су тако Цветни трг, Калемегдан, парк Мањеж, Скадарлија, Косанчићев венац, Улица Страхињића Бана, пристаниште код Бетон хале, Чубурски парк само неке од локација на којима љубитељи великог екрана

овог лета могу бесплатно да уживају у филмским класицима.

Друга по атрактивности дестинација за туристе је Нови Сад, који је до априла забележио највећи раст броја посетилаца у односу на исти период прошле године, и то за 27 одсто. Више није новост да је у Новом Саду на Егзиту боравио значајан број странаца, али јесте да је спроведена акција „Скривена блага Доњег града Петроварадина“, од 7. до 10. јула 2011, током трајања фестивала. Циљ ове акције био је да подстакне посетиоце да ближе упознају Петроварадин, Нови Сад и културу Србије, њено покретно и непокретно наслеђе.

Пораст броја ноћења забележен је и у другим деловима земље, а о њеним лепотама сигурно ће сведочити и познати британски туристички новинар Дејвид Линдо и фотограф Расел Спенсер, стручњаци за посматрање птица, који ових дана бораве у природним стаништима Србије. Своја непоновљива искуства у дивљој природи већ преносе пријатељима преко интернета.

Ј. Оцић

УТВРЂИВАЊЕ СТАЖА ОСИГУРАЊА И СВОЈСТВА ОСИГУРАНИКА ЗА ЛИЦА КОЈА СУ СЕ БАВИЛА ЕСТРАДНОМ ДЕЛАТНОШЋУ

Изјаве сведока нису валидне

Одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању утврђена је могућност накнадног утврђивања својства осигураника на случајевима када обвезник подношења пријава није поднео пријаву на осигурање. Ово значи да лице за које обвезник подношења пријава није поднео пријаву на осигурање може поднети захтев Републичком фонду за ПИО за утврђивање својства осигураника у циљу остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања.

Одредбама овог закона прописано је да се лицу коме својство осигураника није утврђено у роковима одређеним за подношење пријаве на осигурање, то својство може утврдити најраније од 1. јануара 1965. године, на начин утврђен законом и општим актом Фонда. Такође, прописано је да се **својство осигураника, основ осигурања, зараде, накнаде,**

уговорене накнаде и висина уплаћеног доприноса не могу утврђивати на основу изјаве сведока.

Према томе, и лица која су се бавила естрадном делатношћу као занимањем у неком ранијем периоду могу поднети захтев за утврђивање својства осигураника под условом да о томе приложе веродостојне доказе као што су, на пример, потврда Удружења естрадних уметника и извођача Србије о раду, изда-

та на основу званичне и службене интерне евиденције Удружења, затим уговори, признанице о уплати пореза и др. Наиме, уверења о почетку и престанку бављења естрадном делатношћу издата на основу изјава сведока нису валидна јер је Законом изричито забрањено утврђивање својства осигураника на основу изјава сведока. О поднетом захтеву и приложеним доказима, након спроведеног управног поступка, одлучује Фонд и о томе доноси одговарајуће решење.

Поводом издавања уверења о почетку и престанку бављења естрадном делатношћу желимо да напоменемо да је Законом о култури уређено да, док се не утврде репрезентативна удружења из области култу-

ре, поверене послове утврђивања статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе, **издавања уверења и вођења евиденције обављају уметничка удружења утврђена у Закону о самосталном обављању уметничке или друге делатности у области културе.** Такође, на основу евиденције коју води уметничко удружење дефинисано у Закону издају се уверења о чињеницама уписаним у евиденцију – датуму када је лице почело да се самостално бави одређеном делатношћу, врсти делатности, датуму престанка вршења делатности и др. Надзор над вршењем ових послова који су законом поверени уметничким удружењима врши Министарство културе.

За утврђивање својства осигураника ових лица треба поменути Закон о основним правима из пензијског и инвалидског

циљу практичне примене одредаба овог уговора, Републичка самоуправни интересна заједница пензијског и инвалидског осигурања радника – Београд, Радна заједница, сачинила је Упутство за утврђивање пензијског стажа и својства осигураника естрадним музичарима, члановима удружења у Савезу естрадно-музичких уметника Србије за период пре 15. 5. 1945. године и од 15. 5. 1945. до 30. 6. 1983. године, 03/2, бр. 181/1101 од 25. 8. 1990.

Према наведеном уговору, односно инструкцији, за утврђивање пензијског стажа и својства осигураника естрадних уметника разликују се периоди пре 15. 5. 1945 – када се време бављења естрадном делатношћу утврђивало на начин и под условима који су по Основном закону о пензијском осигурању били прописани за осигуранике у радном односу, и од 15. 5. 1945. до 31. 3. 1962.

године, тј. до увођења обавезног пензијског и инвалидског осигурања – када се осигураницима (естрадним музичарима) време бављења естрадном делатношћу рачунало у пензијски стаж ако им је то било једино или главно занимање, и то без услова уплате доприноса за ПИО, као ни чланства у удружењу, јер већина удружења у том периоду није ни била основана.

У овом периоду, према члану 17 наведеног уговора, време бављења естрадном делат-

ношћу утврђивала је посебна комисија за утврђивање пензијског стажа естрадних музичара коју је образовала Скупштина Републичког СИЗ-а пензијског и инвалидског осигурања. Уз захтев су се прилагали докази о периодима проведеним у професионалном обављању естрадне делатности пре увођења обавезног пензијског и инвалидског осигурања (уговори, потврде, уверења, признанице о исплати хонорара, признанице о уплати пореза и др.) и образложено мишљење удружења чији је члан естрадни музичар о могућности рачунања у пензијски стаж одређеног периода обављања самосталне естрадне делатности. По добијању одлуке од посебне комисије, основне заједнице доносиле су решења у

осигурања (Службени лист СФРЈ, бр. 23/82) који се примењивао у периоду од 1. 1. 1983. до 1. 1. 1997. године. Одредбом члана 68 овог закона било је прописано да се у стаж осигурања рачуна и време за које су осигураници били осигурани као радни људи који личним радом самостално у виду занимања обављају уметничку или другу културну, адвокатску или другу професионалну делатност.

Поред тога, питање утврђивања стажа осигурања и својства осигураника естрадних музичара било је регулисано Уговором о спровођењу пензијског и инвалидског осигурања естрадних извођача, чланова удружења у Савезу естрадних уметника Србије (Службени гласник РС, бр. 12/80). У

зависности од тога каква је била одлука комисије.

Период од 1. 4. 1962. до 31. 12. 1972. године утврђивала је у пензијски стаж надлежна основна заједница код које је естрадни музичар последњи пут био осигуран по било ком основу, и ако су били плаћени доприноси за ПИО. Код утврђивања стажа у овом периоду били су потребни несумњиви докази о раду у обављању естрадне делатности (потврде, уверења, уговори, признанице о уплати пореза и др.), и да је естрадном музичару обављање такве делатности било једино или главно занимање. Један од битних доказа представљало је прибављање потврде надлежног удружења, члана Савеза естрадних уметника Србије, о начину и времену обављања естрадне делатности естрадног музичара.

Време проведено у обављању естрадне делатности од 1. 1. 1973. до 30. 6. 1983. године, до када је Републички СИЗ пензијског

естрадног музичара и обављању естрадне делатности, која је, између осталог, требало да садржи податке о називу удружења и његовом чланству у Савезу, датум, број и место издавања потврде, да се потврда издаје на основу матичних књига, тачан датум од када је естрадни музичар члан удружења, његово име и презиме и да му је бављење овом делатношћу било једино занимање, потпис овлашћеног лица и печат удружења.

Законом о ПИО дефинисано је да су организација, савез и удружење надлежни да Фонду за пензијско и инвалидско осигурање подносе пријаву и одјаву на осигурање, као и пријаву промене тих података за лица која се баве професионалним делатностима, као што су лица која обављају самосталну делатност у области културе и др.

Такође, законом је утврђено да је за тачност података у пријавама података за матичну евиденцију одговоран подносилац

Поред тога, за подносиоце пријаве података предвиђене су и новчане казне за прекршај учињен давањем неистинитих података, односно исправа којима се омогућава осигуранику или другом лицу коришћење права која му по закону не припадају или му не припадају у том обиму. Уколико подносилац пријаве – предузеће или друго правно лице, учини прекршај давањем неистинитих података или исправа казниће се новчаном казном од 10.000 до 800.000 динара, а одговорно лице у предузећу или другом правном лицу новчаном казном у износу од 2.500 до 50.000 динара.

Такође, првостепена решења Фонда, па тако и решења о утврђивању својства осигураника, подлежу ревизији и службеном надзору као законским могућностима којима Фонд располаже у циљу контроле законитости поступка одлучивања о правима из пензијског и инвалидског осигурања. Конкретно, уколико се у поступку ревизије, који се спроводи по службеној дужности, утврди да решење о утврђивању својства осигураника по основу бављења естрадном делатношћу није донето у складу са одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, односно да се утврђивање својства осигураника заснива на изјавама сведока или другим неодговарајућим доказима, првостепено решење може се изменити, поништити или укинути. Фонд у поновном поступку одлучује по захтеву за утврђивање својства осигураника.

Законом о општем управном поступку уређено је понављање поступка везано за решење против кога нема редовног правног средства у поступку. У ситуацији када се сазна за нове чињенице, или се стекне могућност да се употребе нови докази који би, сами или у вези са већ изведеним и употребљеним доказима, могли довести до другачијег решења да су те чињенице, односно докази били изнети или употребљени у ранијем поступку, према ЗУП-у дозвољено је понављање поступка.

Републички фонд за ПИО, као орган који је донео оспорено решење, по службеној дужности може покренути понављање поступка. У поновљеном поступку, на основу података прибављених у ранијем и у поновљеном поступку, РФ ПИО доноси решење о управној ствари која је била предмет поступка, и њиме може решење које је било предмет понављања поступка оставити на снази или га заменити новим којим се поништава или укида раније решење.

Треба напоменути и то да је у поступку поновног одлучивања заинтересованом лицу омогућено да достави нове или допунске доказе како би се, евентуално, потврдила испуњеност законских услова за признавање својства осигураника по основу бављења естрадном делатношћу.

Радина Тодовић,
државни секретар Министарства
рада и социјалне политике

и инвалидског осигурања био надлежан да решава по наведеним захтевима, утврђује се не више као пензијски стаж, већ као својство осигураника, на начин прописан одредбама чл. 91-92 Закона о ПИО (Службени гласник СРС, бр. 13/83).

За утврђивање својства осигураника и у овом периоду је било потребно да постоје несумњиви докази о раду и обављању делатности (потврде о раду, уговори, уверења, признанице о хонорарима, признанице о уплати пореза, плакати и изјаве сведока као допунско доказно средство). Такође, било је потребно да су за наведени период уплаћени доприноси за пензијско и инвалидско осигурање. Један од најважнијих доказа била је потврда надлежног удружења – члана Савеза естрадних уметника Србије, о раду подносиоца захтева –

пријаве. Фонд је дужан да проверава тачност ових података и да захтева доказе и врши увид у евиденције и документацију на којима се заснивају подаци унети у пријаве. Подносилац пријаве је дужан да осигуранику, кориснику права и Фонду даје тачна обавештења, односно податке од значаја за утврђивање чињеница важних за стицање и остваривање права из ПИО, и да Фонду пружи доказе и омогући увид у евиденцију и документацију.

Уколико се накнадно, провером података или на други начин, утврди да су у матичну евиденцију унети нетачни или непотпуни подаци, такви подаци могу се накнадно мењати. Промена ових података врши се на основу одговарајуће пријаве промене података, у поступку утврђеном законом.

ШТА ОМОГУЋУЈЕ ПОСЕБАН СТАЖ

Не утиче на услов за пензију

Пензијски стаж је шири појам од стажа осигурања и обухвата стаж осигурања и посебан стаж. Стаж осигурања је радни стаж, што подразумева и бенефицирани стаж, а посебан стаж се односи на учешће у оружаним акцијама Војске Југославије и рођење трећег детета. На који начин и у којој мери посебан стаж утиче на права из пензијског и инвалидског осигурања, за наш лист објашњава Весна Вићентијевић, заменик директора Филијале за град Београд РФ ПИО.

– Стаж осигурања, што се тиче пензијског и инвалидског осигурања, обезбеђује право на пензију, а посебан стаж служи да би се обим тог права повећао, а ни на који начин не може бити обухваћен потребним стажом за остваривање било ког права из пензијског и инвалидског осигурања. Међутим, у смислу олакшица посебан стаж, рецимо по основу учешћа у рату, омогућава учесницима у оружаним акцијама ослобађање од плаћања дела комуналних рачуна и до 50 одсто – наводи наша саговорница.

Чланом 60 Закона о пензијском и инвалидском осигурању предвиђено је да се осигуранику жени која је родила треће дете по том основу урачунава посебан стаж у трајању од две године.

– Ово право дато је свим женама осигураницима које су родиле треће дете. Увођење ове одредбе у Закон имало је за циљ да се подстакне рађање деце у Србији, односно подизање наталитета. У овом случају ради се о посебном стажу који је без утицаја на остваривање права на пензију. Дакле, те две године посебног стажа не утичу на само право, а врло често ни на обим права. Ако мајка троје деце има пун стаж од тридесет пет година, рачунајући у њега и посебан

Весна Вићентијевић

стаж, то јој не омогућава ранији одлазак у пензију пре шездесете године живота. Дакле, ова одредба не омогућава да се пре испуњења потребних законских услова оствари право на пензију – објашњава Весна Вићентијевић.

Када је жена стекла услов за остваривање права на пензију на основу година стажа осигурања (тридесет пет година), ове додатне две године не утичу на висину пензије јер за жене осигуранике стаж од тридесет пет до четрдесет година не повећава висину пензије.

– Посебан стаж утиче на висину пензије једино у случају да је мајка троје деце испу-

нила услов за одлазак у пензију што се тиче година живота (шездесет година), и остварила рецимо двадесет пет година радног стажа. Тада ове две године утичу на висину њене пензије јер са ове две године има двадесет седам година пензијског стажа. То је, дакле, ситуација у којој се посебан стаж одражава и на висину пензије – каже заменица директора београдске филијале.

Раније је посебан стаж много више утицао и на право на пензију и на обим тог права, а то се пре свега односило на учеснике Другог светског рата.

– Код ових осигураника посебан стаж је утицао на могућност ранијег одласка у пензију, као и на повећање припадљности. У зависности од дужине учешћа у рату, пензија је била виша за десет, тридесет, односно шездесет одсто. Такође, учесницима ранијих ратова, од 1912. до 1918. године, признавао се стаж у двоструком трајању и бенефиције приликом одређивања висине пензије, те је посебан стаж раније знатно утицао на право на пензију, као и на висину утврђеног права – подсећа наша саговорница.

Процедура признавања посебног стажа данас у Фонду ПИО није компликована.

– Потребно је само поднети попуњен захтев за признавање посебног стажа по основу учешћа у оружаним акцијама, заробљеништву, лечењу и рехабилитацији, односно по основу рођења трећег детета. Уз захтев учесници рата прилажу и документацију (оверена фотокопија војне књижице, потврда војне установе или одсека и потврда о лечењу). Мајке које су родиле треће дете прилажу оригинале извода из матичне књиге за сва три детета и копију радне књижице – наводи на крају Весна Вићентијевић.

Јелена Оцић

Демографска накнада

Према актуелном предлогу будућег Грађанског законика, све мајке које у тренутку његовог ступања на снагу буду имале троје деце примаће демографску накнаду до пунолетства трећег детета у износу који ће за сваку годину утврђивати Министарство финансија. Демографска накнада неће се исплаћивати ретроактивно. Месечну накнаду као награду државе за допринос наталитету добијаће и запослене и незапослене мајке, било да су у браку или не. По одредбама будућег Грађанског законика држава је дужна да финансијским, пореским, радноправним, економским, социјалним и другим мерама и активностима посебно подстиче рађање деце.

Јавни радови: посао за особе са инвалидитетом

Национална служба за запошљавање одобрила је 112 пројеката у оквиру јавних радова за особе са инвалидитетом (ОСИ), кроз које ће посао добити укупно 1.321 незапослени у Србији. Из буџета Министарства економије и регионалног развоја за поменуте пројекте у овој години обезбеђено је 253 милиона динара. Од укупног броја јавних радова, 78 се односи на запошљавање 756 ОСИ, и то највише из области заштите животне средине и природе, а кроз 34 јавна рада биће ангажовано 565 лица на пословима персоналних асистената особама са инвалидитетом.

Више од 40 одсто ових радова обављаће се у неразвијеним општинама Мајданпек, Србобран, Осечина, Мионица, Љиг и Владичин Хан.

Савети за пољопривреднике током целе године

Војвођанска влада је на седници од 29. јуна утврдила Програм мера за унапређење пољопривреде путем саветодавног рада стручних служби. Усвојен је и годишњи Програм коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме на територији Покрајине и дата сагласност на измене програма пословања ЈВП „Воде Војводине“.

Овим програмом мера за унапређење пољопривреде утврђени су послови који се односе на пружање савета пољопривредним произвођачима током целе године у свим областима биљне и сточарске производње. Од укупно 100 милиона динара, колико је обезбеђено за ову намену, за реализацију основног програма предвиђено је 87,5 милиона динара, док је за посебне програме издвојено 12,5 милиона динара.

Послове пољопривредног саветодавства у Војводини на терену ће спроводити 93 саветодавца, а ову службу чине саветодавни сектори 12 пољопривредних стручних служби и енолошке станице.

С друге стране, из покрајинског Буџетског фонда за шуме планирана су средства од 381 милион динара за шумљивање, мелиорацију деградираних шума и шикара, превођење изданичних шума у виши узгојни облик, негу и одржавање шумских засада, производњу шумског семена и шумског садног материјала, изградњу шумских путева, израду планских докумената, научноистраживачки рад, заштиту шума и шумских засада – посебно од пожара, мониторинг шума и друге послове у овој области.

Међународни дан Дунава

Централна прослава Међународног дана Дунава ове године је, 9. јула, организована на Земунском кеју у Београду, а овај дан је обележен у још 26 градова широм Србије. Циљ манифестација је едуковања грађана, посебно најмлађих, о важности очувања и заштите најлепше европске реке на чијем сливу се налази 92 одсто наше земље.

На Земунском кеју је велики број посетилаца имао прилику да прошета осликаном Дунавском улицом, да се упозна са занимљивостима и карактеристикама друге по дужини реке у Европи, његовим притокама, заштићеним парковима и стаништима угрожених биљних и животињских врста. Са истим циљем овај дан се обележава у још 14 европских земаља које су потписале Међународну конвенцију о заштити Дунава.

Обележавање Дана Дунава у Србији организовали су Министарство пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде и „Кока-Кола систем“, уз подршку великог броја партнера из владиног и невладиног сектора.

Исплата регреса пољопривредницима

У току је исплата регреса за репроматеријал за ратарску и повртарску производњу у износу од 14.000 динара по хектару обрадиве површине. Већ су обрађени захтеви регистрованих пољопривредних газдинстава за исплату око три милијарде динара, од укупно 8,6 милијарди, колико је предвиђено да се исплати из буџета ове године. Право на регрес имају сва регистрована пољопривредна газдинства која уплате пензијско-инвалидско осигурање у износу од 42.818 динара. Та врста субвенције ће бити исплаћивана у две трансхе.

Први рок за подношење захтева је прошао, а сви који нису тада поднели захтев а уплате пензијско-инвалидско осигурање до 19. августа моћи ће да поднесу захтеве за регрес од 1. до 30. септембра. Новац је обезбеђен за исплату свим газдинствима за површине до 30 хектара.

Држава откупљује жито

Држава је за потребе Републичких робних резерви током прва два дана откупа пшенице овогодишњег рода купила око 50.000 тона жита. Првог дана трговања откупљено је 36.472 тона, док су, према прелиминарним подацима, другог дана стигли захтеви за продају још око 12.500 тона жита, што износи скоро половину предвиђених откупних количина од 100.000 тона.

Влада Србије је, 7. јула, одлучила да откупи 100.000 тона пшенице по цени од 20 динара по килограму, укључујући порез на додату вредност, а предвиђено је да Робне резерве откупљене количине плате у року од 15 дана дана достављања комплетне документације.

Одлука о откупу жита је донета због повећања залиха робних резерви, али и као помоћ пољопривредној производњи. Ради равномерне територијалне заступљености при откупу пшенице, сваки округ је добио одговарајућу квоту која је на располагању потенцијалним продавцима жита.

Према тој одлуци, од регистрованих газдинстава биће откупљивано од 10 до 80 тона, док је максимална количина која ће бити откупљивана од задруга 150 тона пшенице.

У Београду бесплатни уџбеници за основце

Сви ученици београдских основних школа добиће од нове школске године, у септембру, бесплатне уџбенике, одлучено је почетком овог месеца у Скупштини града.

Град Београд обезбедиће бесплатне уџбенике за ученике од четвртог до осмог разреда, док ће млађи разреди основних школа књиге добити од Министарства просвете и науке. Уџбеници су власништво школа, намењени су за вишегодишњу употребу и ученици

су дужни да их чувају да би могли да се користе и у наредној школској години.

Обезбеђивање бесплатних уџбеника ове године омогућиће ученицима да од следеће, 2012/13. школске године добију по два бесплатна комплета књига – један који ће користити код куће и други за школу.

Србија. Моја земља. Моје путовање

Кампања Туристичке организације Србије „Србија. Моја земља. Моје путовање”, која је почела 3. јуна концертном у београдском Студентском граду, у пуном је замаху. Реализује се кроз билборде широм Србије и постере у градском превозу, кроз сајт ТОС-а, друштвене медије, огласе у штампаним медијима, као и кроз ТВ спот који је 5. јула почео да се емитује на РТС-у. Спот су реализовали студенти Факултета драмских уметности у сарадњи са ТОС-ом, а он ће се приказивати и у градским аутобусима и на локалним телевизијама. Циљ ове велике кампање Туристичке организације Србије је да мотивише наше људе да истражују своју земљу, путују по њој и да је још боље упознају.

ОРА Врњачка Бања 2011

Након готово три деценије паузе, у Врњачкој Бањи је одржана тронедељна Омладинска радна акција „Врњачка Бања 2011”, у којој је, на уређењу корита Липовачке реке, поред наших учествовало и око 100 омладинаца из готово свих некадашњих југословенских република – Словеније, Хрватске, Македоније и Босне и Херцеговине.

Омладинске радне акције биле су актуелне у годинама после Другог светског рата када су хиљаде људи радиле на обнови ратом порушене земље, а организоване су све до почетка деведесетих година прошлог века. Последња радна акција у Врњачкој Бањи одржана је 1980, а на овогодишњој је забележено и једно венчање – бригадири Јасна Милисављевић и Горан Иван из Липара венчали су се Јапанском врту уз присуство великог броја колега акцијаша.

Исплата пензија

Исплата првог дела јунских примања пензионерима из категорије запослених почела је 9. јула.

Бившим пољопривредницима први део пензија за јун исплаћен је 6. јула, а пензионери самосталних делатности су целе јунске пензије примили 2. јула.

Рециклажни центар у Крагујевцу

Министарство животне средине, рударства и просторног планирања и град Крагујевац потписали су уговор о суфинансирању пројекта изградње и опремања рециклажних центара. Крагујевац је један од шеснаест градова и општина у Србији у којима ће бити изграђени овакви центри, а ресорно министарство и Фонд за заштиту животне средине до краја ове године ће за њихово опремање издвојити 669 милиона динара. Тиме ће шездесет одсто становништва Србије бити покривено инфраструктуром за сепарацију отпада, а остварена уштеда износиће више десетина милиона динара.

Крагујевачки рециклажни центар биће изграђен у наредних шест месеци и налазиће се у кругу Јавног комуналног предузећа „Чистоћа”. Очекује се да ће његово отварање подстаћи боље прикупљање папира, амбалажног, електронског и електричног отпада, као и отпадних уља и батерија.

Летња пракса у Панчеву

Студентска летња пракса први пут је ове године организована и у Панчеву. Трећини студената пронађен је посао за наредна два месеца.

Од 158 студената на првој летњој пракси у Панчеву, посао на два месеца добило је њих педесеторо. Послодавци су дужни да Градској управи сваког дана достављају извештај о учинку запослених, а након два месеца студентима се издаје потврда о стеченом знању и обављеној пракси.

Током летње праксе студенти ће добити од Градске управе месечну надокнаду од 10.000 динара. Многима од њих то ће бити и први новац који су сами зарадили.

САВЕЗ ИНВАЛИДА РАДА ВОЈВОДИНЕ

За потпунију примену закона

Савез инвалида рада Војводине уприличио је, крајем јуна, седницу Скупштине и едукативни састанак чија је тема била „Закон о рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом – анализа пројекта ДИЛС – сајам запошљавања и резултати двогодишње примене Закона“.

О томе колико је примена овог закона важна за инвалиде рада сведочи и присуство више извештача који су, са аспекта институције коју су представљали, упознали присутне о досадашњим резултатима и одговарали на њихова питања.

Стана Свиларов, председница СИР Војводине, подсетила је госте и учеснике на пројекат ДИЛС (Пружање унапређених услуга на локалном нивоу) који се реализује у оквиру три министарства – Министарства здравља, Министарства просвете и Министарства рада и социјалне политике. Сектор за заштиту особа са инвалидитетом ресорног министарства одобрио је војвођанској организацији инвалида рада пројекатна средства за организовање сајмова запошљавања особа са инвалидитетом захваљујући којима су до сада одржана три успешна сајма – у Зрењанину, Суботици и Новом Саду.

Учесници саветовања

о члановима. Као медијатори наилазимо на добар одговор покрајинских органа и органа локалне самоуправе, тако да у наредном периоду очекујем још интензивнију сарадњу са бољим резултатима.

Председник СИР Србије, Божидар Цекић, поздравио је учеснике састанка и нагласио

ба у Секретаријату која ради искључиво са инвалидима, сваки дан од 8 до 16 сати, одговара на питања и пружа помоћ, чак и кад је реч о конкурсима или прављењу бизнис плана.

Невена Живковић и Боро Павловић из НСЗ пружили су присутнима обиље пода-

Лидија Бикар

Гости

Из Покрајинског фонда ПИО скуп су присуствовали Славко Имрић, директор, Слободан Гамбер, помоћник директора, Чедомир Француски, директор Сектора за ПИО, др Милорад Орловић, начелник Одељења за медицинско вештачење, и Илија Шакић, директор филијале Фонда у Новом Саду. Поред поменутих учесника, гости овог едукативног скупа били су и Средоје Дабовић, члан Извршног одбора СИР Србије, и Милан Поповић, председник градског синдиката Суботице.

Славко Имрић

Представници Покрајинског фонда ПИО одазвали су се и овог пута да дају потребна објашњења и одговоре на питања, а директор Славко Имрић је, између осталог, рекао:

– Ми одавно пробијамо класичну баријеру да је Фонд само институција у којој ви остварујете своја права по Закону, и идемо неколико корака даље да помогнемо да се нешто, колико је могуће, побољша у вашем статусу. Остварујемо контакте са покрајинским и институцијама локалне самоуправе да би се нашли модалитети помагања инвалидима рада – да ли кроз веће запошљавање, да ли кроз помоћ за најугроженије категорије, или какву другу помоћ за функционисање ваших организација које брину

запажен учинак представника СИР Војводине у раду републичке организације. Цекић је говорио и о програмима који се у Покрајини реализују, уз жељу да организације инвалида рада што више сарађују са органима локалне самоуправе.

Чланови Скупштине СИР Војводине пажљиво су пратили излагање Лидије Бикар, помоћника покрајинског секретара за рад, запошљавање и равноправност полова, која је говорила о конкурсима за samozapošljavanje и ново запошљавање, као и о субвенцијама за послодавце који запосле особе са инвалидитетом. Осим што је одговарала на питања, Лидија Бикар је присутнима дала и контакте – осо-

така о пројектима, о томе колико је људи запослено и о потешкоћама које се јављају у примени Закона. На коментар неких учесника да у филијалама НСЗ баш и не добијају толико јасне информације, изразили су спремност да са колегама из Секретаријата за рад, запошљавање и равноправност полова дођу на сваки позив у те општине, пруже обавештења о правима и потраже решења на нивоу локалне самоуправе.

Због осетљивости проблематике инвалида рада, чија се права сваким новим изменама закона мењају, овако добро организоване скупове, са компетентним гостима и извештачима, треба уприличити и убудуће.

И. Митровић

Бање, планине, море по регресираним ценама

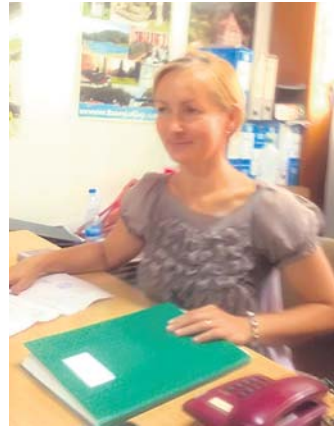
Потрошачко-услугна за- друга „Пензионер“ из Београда у свом саставу има регистровану туристичку агенцију „Треће доба“ која за пензионере обезбеђује регресираним ценама и одложено плаћање за боравак у бањама. Услуге агенције могу користити сви пензионери и чланови њихових породица, каже за наш лист Душица Цветковић, директор задруге „Пензионер“:

– Имамо уговоре са по неколико хотела и лечилишта у скоро свим бањама Србије тако да од њих за своје клијенте пензионере добијамо регресираним ценама и могућност одложеног плаћања. Корисник пензије који одлучи да преко наше агенције оде на одмор, лечење, опоравак у неку од бања са којима сарађујемо имаће, зависно од тога где иде, и до 20 одсто попушта у односу на комерцијалне цене. У понуди су Сијаринска, Врњачка, Сокобања, Рибарска, Нишка, Бања Јунаковић, Матарушка, Богутовачка, Пролом, Бања Љиг, Горња Трпача и Врдник, затим

Душица Цветковић

Ивањица, али и планине Златибор, Тара, Златар. Могуће је и летовање на мору, такође по регресираним ценама за пензионере. Плаћање је одложено на шест месечних рата или чековима грађана или административном забраном од пензије. Ко жели ову врсту кредитирања код нас, треба само да уз личну карту приложи последњи чек од пензије. Многи наши корисници већ унапред, неколико месеци пре одласка почну да отплаћују одмор, тако да је кад

Снежана Ристовски

крену све исплаћено. Пре поласка је све већ организовано и клијент добија ваучер за договорени хотел. За двадесет година колико постојимо и радимо нисмо имали никакав проблем нити притужбу да неко није добио оно што је договорено, да је било дуплих резервација, неадекватног смештаја... – објашњава наша саговорница.

Агенција „Треће доба“ се поред здравственог туризма и летовања, бави и организовањем излета за удружења пензионе-

ра, каже Снежана Ристовски, руководилац туристичке агенције:

– Ми организујемо и једнодневне или вишедневне излете до многих манастира у Србији, бања или сличних дестинација у земљи. Морам да нагласим да смо на располагању пензионерима из целе Србије, не само из Београда, јер све можемо да се договоримо и одрадимо телефоном. Људи се јаве, кажу где би и у ком термину желели да бораве, договоримо хотел и резервишемо термин, а уколико желе да плате на одложено чековима, на пример, могу да их пошаљу поштом. Исто тако и ми њима доставимо ваучер, па то што неко не живи у Београду није препрека да по регресираној цени оде на опоравак, лечење или летовање са нашом агенцијом – јасна је Снежана Ристовски.

Агенција „Треће доба“ сарађује и са другим регистрованим агенцијама и својим клијентима може да обезбеди и место из њихове понуде.

В. Анастасијевић

ГОЛУБАЦ

Пакети за најугроженије

Црвени крст Србије и организације Црвеног крста у 105 неразвијених општина почели су дистрибуцију 41.540 пакета хране и средстава за хигијену које је обезбедило Министарство рада и социјалне политике. Међу 40 најнеразвијених средина у Србији је и општина Голубац, те је у Црвени крст ове подунавске вароши недавно стигло 400 пакета, четири тоне брашна и 800 литара уља за социјално најугроженије породице у самом месту и у још 23 насеља.

– Са представницима месних заједница и удружења пензионера, као и са Центром за социјални рад и локалном самоуправом направили смо прецизне критеријуме и на основу њих обавили дистрибуцију пакета – рекла је Дина Чучковић, секретар Црвеног крста Голупца.

Пакети са намирницама и средствима за хигијену испоручују се социјално најугроженијим породицама, као и породицама које су гранични случајеви а не остварују право ни на какву социјалну и другу помоћ.

Љ. Настасијевић

У ПОГОНУ ДАНСКОГ „ГРУНДФОСА“ У НОВОЈ ПАЗОВИ

Посао за 70 нових радника

У Новој Пазови је, 6. јула, свечано покренута производња данског „Грундфоса“ у Србији. Овај водећи произвођач циркулационих пумпи, који са годишњом производњом од 16 милиона пумпних јединица покрива око 50 одсто светског тржишта, у Новој Пазови је инсталирао аутоматску линију за производњу циркулаторне пумпе за грејање и воду. То је прва „Грундфосова“ фабрика у Србији, а током наредне године компанија планира да инвестира 50 милиона евра и у изградњу фабрике у Инђији на површини од 25 квадратних километара. Овај погон би требало да буде завршен почетком 2013. и да у првој фази запосли 300 радника.

Отварању фабрике у Новој Пазови присуствовали су Верица Калановић, потпред-

седница Владе Србије, Бојан Пајтић, председник Владе Војводине, Мете Кјуел Нилсен, амбасадорка Данске у Београду, Ларс Агард, извршни потпредседник „Грундфос“ групе, и Тофт Нилсен, генерални менаџер „Грундфос Србија“.

По речима председника војвођанске владе, у протеклој деценији у Војводину је стигло 6,5 милијарди евра страних инвестиција, што је око 40 одсто укупних инвестиција које су дошле у Србију.

– Део Војводине који је највише осетио ове промене и имао користи од страних инвестиција јесте Срем, који је пре само деценију био један од најнеразвијенијих делова Србије, а данас доживљава убрзани просперитет. Дозаказ „Грундфоса“ на ово подручје је посебно значајан, не само због 70

породица које ће имати обезбеђен посао у Новој Пазови и 300 нових радних места која ће бити отворена у фабрици у Инђији, већ и зато што је то порука другим страним инвеститорима да су Пазова, Војводина и Србија изванредно подручје за улагање – рекао је на отварању Бојан Пајтић.

Амбасадорка Мете Кјуел Нилсен је нагласила да је „Грундфос“ компанија са великим угледом и снажним пословним везама у својој земљи, па је реално очекивати да ће она привући и друге велике данске компаније да улажу у Србију.

Треба рећи да ће се у Новој Пазови производити 2.000 пумпи на дан и да ће чак 70 одсто производње бити извезено у Русију, а остатак на тржиште Балкана.

М. Мектеровић

ЕУ ПОДРЖАЛА ПРОЈЕКАТ САВЕЗА САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА ВОЈВОДИНЕ

Против мобинга кроз дијалог

На конкурс „Цивилно друштво“, расписаном почетком године, одобрен је и пројекат „Превенција злостављања на раду кроз социјални дијалог“, који су израдили чланови Савеза самосталних синдиката Војводине (СССВ) у партнерству са Фондом „Европски послови“ АП Војводине и шведском фондацијом АБФ. Вредност пројекта износи 54.000 евра, а предвиђено је да траје око десет месеци.

Предраг Новиков, директор Фонда „Европски послови“, истакао је, крајем јуна, у Мастер центру у Новом Саду, да су подаци о мобингу које су прика-

зале неке организације из цивилног сектора драматични. Рецимо, 2008. године у Покрајини се у просеку 60 особа месечно пријављивало као жртве злостављања на раду. У прилог томе говори и недавно објављени податак да су грађани Србије, на основу Закона о спречавању злостављања на раду, против својих послодаваца у последњих осам месеци поднели 38 тужби. Новиков стога очекује да ће поменути пројекат донети побољшање у овој области за запослене. Др Милорад Мијатовић, председник СССРВ, нагласио је да ће ова активност син-

диката сигурно помоћи да се одређени стандарди који важе у свету рада у Европи примене и у нашој земљи.

Јелена Чешљевић, потпредседник СССРВ, изјавила је да је један од циљева пројекта да се радни људи и чланство синдиката едукују о законској процедури и могућностима које имају за заштиту својих права ако се нађу у ситуацији психичког злостављања на радном месту. Циљ је и да се оспособи група синдикалних активиста да пренесе стечена знања из ове области ширем кругу својих чланова и запослених. Суштина

пројекта је да се о мобингу јавно и отворено разговара у оквиру социјалног дијалога између послодаваца и заступника радника, а организоваће се и јавне трибине на којима ће учествовати све структуре друштва. У оквиру пројекта ће се пратити и примена Закона о спречавању злостављања на раду. Биће штампан водич – брошура кроз коју ће се запослени едуковати о својим правима у случају мобинга, а посебно ће се радити на информисању младих и женске популације, јер су они и најчешће жртве овог вида злостављања.

М. М.

Културне потребе старих у Србији

У Републичком заводу за социјалну заштиту, 24. јуна, промовисан је овогодишњи први број часописа „Геронтологија”. Стручно и научно гласило за питања у геронтологији и геријатрији овог пута је представљено кроз разговор на тему „Квалитет живота старијих – представе и вредности”. Објављени текстови су рецензирани поднесци и прилози са VIII геронтолошког конгреса који је прошле године одржан у Врњачкој Бањи.

Скуп је отворио др Милош Немањић, председник Геронтолошког друштва Србије, наводећи да се часопис састоји из три велике тематске блока у којима је објављено 70 радова. Уредница часописа, др Анђелка Милић, професор Филозофског факултета у пензији, рекла је да су се аутори у првом блоку бавили темом демографског, социолошког и психолошког суочавања са феноменом пораста старије популације, да други блок садржи радове из геријатријске медицине, а да је посебно интере-

сантан трећи блок јер су у њему објављени такорећи пионирски радови који се, готово у целини, баве културним потребама старих људи у Србији. Говорећи о значају часописа „Геронтологија”, доц. др Небојша Деспотовић из КБЦ Звездара је приметио да, иако се сматра да се у медицини највише средстава улаже у кардиологију, часопис „Кардиологија” нажалост није опстао, а „Геронтологија” опстаје и то је не само велики плус, већ и показатељ да ипак није све у новцу. Др Небојша Деспотовић је нагласио да су у Зборнику објављени радови лекара аутора из свих делова земље са освртом на Конгрес, на најзначајније теме из области медицине.

О „Геронтологији” је говорила и Јелена Стојиљковић из Географског института „Јован Цвијић”, САНУ, која је приказом неколико наслова подстакла на читање часописа. Кроз краћи осврт на тринаест објављених радова о

институционалној и ванинституционалној заштити старих и квалитету живота у старости, Ђира Пешин, секретар Геронтолошког друштва Србије, такође је мотивисао присутне да прочитају часопис, и позвао све потенцијалне сараднике који се интересују за живот старих и старење да шаљу своје радове редакцији, будући да је за последње тромесечеје у овој години планирано објављивање другог броја „Геронтологије”.

Ј. Оцић

НИШ

Брига о старима на селу

Око 250 пацијената из седам нишких села (Врело, Јасеновик, Кнез Село, Ореовац, Доњи Матејевац, Бреница и Церје) старијих од 65 година а уз то непокретних или слабо покретних, обилазиће запослени у Служби за кућно лечење, медицинску негу и палијативно збрињавање нишког Дома здравља до марта наредне године. То је предвиђено пројектом „Повећање доступности здравствене заштите осетљивим популационим групама” нишког Дома здравља, који је финансиран кредитом Светске банке у оквиру пројекта Министарства здравља Републике Србије „Пружање унапређених услуга на локалном нивоу”.

Ова села су изабрана у сарадњи са локалном самоуправом и невладином организацијом „Протекта” након анкете и сазнања да у њима нема здравствених станица. Већина анкетираних нема ни бесплатан превоз јер је старосна граница за ову врсту „привилегије” на подручју Ниша 70 година, док је у Београду и већини других градова у Србији тај лимит 65 година.

Што се тиче здравствених услуга, оне су свеобухватне: лекари прегледају пацијенте, раде ЕКГ срца, одређују ниво шећера у крви, узимају крв за анализу а, ако процене да је потребно, упућују их на виши ниво здравствене заштите или примењују посебну терапију.

С. Н.

СКУПШТИНА ОПШТИНСКОГ УДРУЖЕЊА ЗРЕЊАНИН

Социјална карта за угрожене

Општинско удружења пензионера Зрењанин броји око 7.250 чланова, од тога 3.000 пензионера прима најнижу пензију или мање од тог износа. Ово се могло чути од Љиљане Петров, председнице ове организације, на седници Скупштине удружења одржаној крајем јуна. Активисти зрењанинског удружења су радом на терену број социјално најугроженијих пензионера свели на око 2.000, с циљем да они добију хуманитарну помоћ из Покрајинских робних резерви.

Наиме, Савез пензионера Војводине је, имајући у виду тешку материјалну ситуацију пензионера са најнижим примањима, упутио замолницу покрајинској влади да, као и пре две године, помогне најугроженијима доделом бесплатне помоћи у виду намирница и санитарних производа. У акцији прављења својеврсне социјалне карте о материјално најугроженијем

делу старије популације Зрењанинци су, поред Савеза, имали и подршку Фонда ПИО.

У Савезу пензионера Војводине кажу да је најважније да се предузме све да се побољшао социјални положај пензионера и у томе очекују помоћ локалних, али и покрајинских и републичких органа власти.

Миљана Живановић, начелница Одељења за опште и финансијске послове у Филијали

РФ ПИО Зрењанин, захвалила је активистима Општинског удружења на сарадњи и помоћи приликом упућивања пензионера на бесплатан опоравак и лечење у бање и РХ центре о трошку РФ ПИО, и известила да су ове активности у Филијали Зрењанин завршене, те да је у бање већ отишао 241 пензионер. Преостало је још да 26 пензионера у августу оде у бању Врдник.

Владимир Миланковић, представник ПУПС-а, нагласио је да пензионери своје проблеме увек могу изнети и решавати и вертикално – преко представника ове партије у Скупштини Србије. ПУПС је, с друге стране, спреман да доведе одговорне људе и стручњаке да би пензионери добили праве информације о проблемима који их муче.

На Скупштини зрењанинског удружења усвојени су и извештаји о раду, финансијски, затим извештај Надзорног одбора и Завршни рачун за 2010. годину, као и предлози програма рада и финансијског плана за ову годину. Осим чланова и бројних гостију Скупштине су присуствовали и Стеван Радишић, председник општинског и потпредседник покрајинског СИР, Весна Станков, директор Центра за социјални рад, Даница Ђорђевић, испред Геронтолошког центра, и представник Савеза слепих.

М. Мектеровић

ГЕРОНТОЛОШКИ КЛУБ БАЈМОК Завршетак пројекта „Панонска нега”

У Геронтолошком клубу „Бајмок” је, фолклорним наступом гостију из Мађарске и изложбом радова креативних радионица, завршен пројекат „Панонска нега”. Присутним гостима из Баје и домаћинима из Бајмока и Суботице обратили су се госпођа Ержебет Киш и др Ненад Иванишевић, директор Геронтолошког центра у Суботици. Овај центар и Социјална установа „ЦЕДАР” из Баје започели су, у септембру прошле године, реализацију пројекта прекограничне сарадње који је финансирала Европска унија.

У оквиру пројекта организоване су међусобне посете корисника обе установе, а акценат је стављен на учење и очување старих заната. Након овог пројекта сви полазници су богатији за вештине као што су сликање на свили и стаклу, рад са сламом и шушкама, бели вез, хеклање, ткање, израда предмета од глине... А пријатељство корисника услуга и запослених у овим установама је свакако највреднија вештина и највеће богатство овог пројекта.

Златинка Раце Јеремич

СВРЉИГ

Што пре решити проблеме

На захтев Савеза пензионера Србије, Извршни одбор Удружења пензионера општине Сврљиг у присуству Миодрага Станковића, потпредседника Савеза пензионера Србије, и Милорада Стошића, члана Извршног одбора Савеза, 27. јуна ове године одржао је седницу на којој су разматрана организациона питања. Наиме, после разрешења секретара Удружења, Ленка Јовановић, члан Надзорног одбора, и Хранислав Алексић, председник МО села Мерцелат, упутили су писмо Савезу у коме оптужују председника Петровића да је организовао смену секретара Крстића, и уједно указују на многе незаконите и нестатутарне радње.

Ово је био и сигнал да се централа озбиљно позабави овим удружењем. Председник Миленко Петровић је на почетку састанка обавестио Извршни одбор о садржају писма које је послато Савезу и изнео додатне аргументе у циљу превазилажења оваквог стања.

На самој седници није било жучних расправа, а Милорад Стошић, члан ИО Савеза пензионера Србије, казао је да је недопустиво да се за кратко време нападају два челна лица у удружењу, крше статутарне норме Савеза пензионера Србије и руши углед удружења које својим активностима то не заслужује. Извршни одбор је на самој седници одбацио наводе из писма и о томе обавестио Савез, уз задатак да Надзорни одбор детаљније све преиспита и изнесе право стање пред органима удружења.

Миодраг Станковић, потпредседник Савеза пензионера Србије, за наш лист је поновио да је задатак Надзорног одбора Удружења пензионера у Сврљигу да све наводе испита и обавести Извршни одбор и Савез, јер истина мора да изађе на видело и истовремено мора да се нађе решење да удружење настави са радом без тензије појединачно.

С. Ђорђевић

ТЕМЕРИН: „ХАЈДЕ ДА ЗАЈЕДНО“

Пројекат завршен, идемо даље

Одавно одржаној манифестацији – Сајму женског стваралаштва у Темерину који је означио успешан завршетак полугодишњег пројекта „Хајде да заједно“, још се прича у овом градићу и околини. А прича се и у бар још девет градова из којих су на „Дародан“, одржан у истом простору, стигли представници установа социјалне заштите да симболичним поклонима и срцима пуним љубави и разумевања свима које је ово доба скрајнуло на маргине живота покажу да су још важни.

Гости из локалне заједнице, на челу са председником општине, Андрашом Густоњијем, културно-уметнички програм, изобиље ручних радова жена темеринске општине, предвођених Активом жена из Бачког Јарка и председницом Босом Вукотић, домаћи колачи, размена искустава, нова познанства и савети како да и други у својим срединама „запате пелцер“ добрих пројеката – све се то дешавало и шаренило у Темерину.

Мирослав Васин са учесницама пројекта

Упућујући речи захвалности женама које су учествовале у пројекту „Хајде да заједно“ и својом креативношћу створиле сада већ препознатљиве производе ручне радности „Мејд ин Темерин“, аутор пројекта Биљана Маричић најавила је отварање етно сувенирнице – поклоне Влада Војводине женским удружењима која имају шта да понуде тржишту.

И заиста, недуго по завршетку ове манифестације стигла је

дрвена кућица од око дванаест квадрата коју су вредне женске руке напуниле својим производима и посебно лепо уредиле, припремајући овај продајни кутак за нову свечаност.

А онда је, крајем јуна, Мирослав Васин, покрајински секретар за рад, запошљавање и равноправност полова, свечано отворио Војвођанску сувенирницу у центру Темерина – испред зграде општине. Прва Војвођанска сувенирница отво-

рена је у Сомбору, а осим ове, друге по реду, планирано је да се до краја године поставе у још десет општина у Војводини. За ову намену из покрајинског буџета издвојено је 2,9 милиона динара.

– Влада Војводине припомогла је, у последње две године, оснивање више од 300 удружења сеоских жена. Једна од акција које спроводимо на њиховом оснаживању јесте изградња и додела оваквих кућица појединим општинама у Покрајини. Циљ је да се допуни туристичка понуда, али и да се жене запосле да креирају и стварају сувенире, као и да им се омогући да остваре економску корист од продаје ових добара – рекао је Васин приликом отварања ове кућице у Темерину.

Осим представника локалне самоуправе, свечаности је присуствовао и Добривоје Антонић, директор Националног парка Фрушка гора, у чијој радионици је и изграђена дрвена кућица – сувенирница у војвођанском стилу.

И. Митровић
М. Мектеровић

Повећана старосна граница за подизање новца

Измене су донете због боље заштите интереса више од 170.000 грађана – чланова добровољних пензијских фондова

Минимална старосна граница за повлачење уложеног новца из добровољних пензијских фондова, у складу са минималном старосном границом за одлазак у државну пензију, са досадашње 53 године повећана је на 58 година, док је могућност једнократног повлачења средстава ограничена на 30 одсто акумулираног износа. Ипак, измене се не односе на клијенте који су већ започели штедњу у неком од осам постојећих добровољних пензијских фондова, а њих према последњим подацима има око 170.000, већ само на оне који су се у фондове учланили након почетка примене нових одредби.

Минимални пензијски допринос износи 1.000 динара, а право на пензију стиче се са 58 година и она је наследна. Уплате не морају да буду редовне већ

члан сам одређује њихову динамику и висину, што значи да не мора сваког месеца да их уплаћује, нити увек на исти износ.

Фондовима ће бити омогућено да структуру улагања прилагоде тако да смање ризичност, уз могућност остваривања виших приноса. То ће се постићи кроз могућност депоновања вишег износа средстава код банака, али и улагања у краткорочне дужничке хартије од вредности које издају или гарантују банке. Народна банка Србије ће и даље прописивати ближе услове и максималне висине улагања имовине фондова у поједине облике, чиме ће би-

ти у ситуацији да, пратећи пословање фондова, адекватно и правовремено реагује с циљем очувања стабилних услова за њихов даљи развој.

Предложене су и измене које представљају додатни вид стимулисања запослених да улажу средства у пензијске фондове. Једна од њих је смањивање накнада у тренутку када укупна имовина фондова буде достигла износ од 0,75 одсто БДП-а (тренутно је на нивоу од око 0,35 процената). Додатни подстицај садашњим и будућим члановима јесте и то да им ова врста штедње може донети и друге погодности. Предвиђе-

Учлањење

Први корак представља прикупљање информација о различитим пензијским фондовима ради избора фонда. Проспект и скраћени проспект су документа у којима се могу наћи битне информације о фонду и друштву које тим фондом управља. Одлуку о учлањевању у фонд треба донети на основу сагледавања финансијског положаја, стопа приноса и угледа друштава за управљање. Други корак је потписивање уговора о чланству и изјаве о потпуном разумевању проспекта и свих накнада које ће бити наплаћене. Потписивањем уговора члан се обавезује на уплате, а те уплате не могу бити ниже од прописаног минимума.

но је, наиме, да се, у складу са актом владе, средства у добровољном пензијском фонду могу приликом куповине првог стана користити као гаранција за обавезе члана добровољног пензијског фонда према држави и банкама.

Иако у Центру за кориснике финансијских услуга у протекле три и по године није забележен ниједан основани приговор клијентата у области добровољних пензијских фондова, закон је увео могућност посебног прописивања заштите права и интереса чланова фондова, тј. обвезника уплата.

В. Анастасијевић

У случају болести или смрти

У случају озбиљне болести или трајне неспособности за рад, члан фонда може повући акумулирани износ уколико достави доказ о тешкој здравственој ситуацији. Сав новац акумулиран на индивидуалном рачуну пензијског фонда биће пренет лицу које је члан фонда одредио. Уколико члан није одредио такво лице, стање на рачуну постаје део његове заоставштине.

Уплате у пензијски фонд

Допринос у добровољни пензијски фонд уплаћује: физичко лице (може бити и незапослено лице) или друго лице за рачун физичког лица; организатор, у своје име и за рачун запосленог, односно члана синдиката, у складу са пензијским планом; послодавац, у име и за рачун запосленог, у складу са уговором о чланству између члана добровољног пензијског фонда и друштва за управљање.

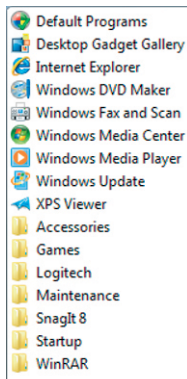
Вредност инвестиционе јединице

Да би се постигли највиши стандарди доступности и јавност информација, друштва за управљање су у обавези да објављују вредност инвестиционе јединице дневно у најмање једним новинама доступним на читавој територији Србије, са тиражом од најмање 100.000 примерака, као и на свом веб-сајту.

РАЧУНАЈТЕ НА РАЧУНАРЕ

All Programs

Овом опцијом отварамо програме са стартног менија. Приликом инсталације оперативног система Windows 7 инсталирају се и пратећи програми. То су:

- 1. Default Programs** – омогућава нам постављање утврђених стандарда оперативног система Windows 7 за све његове програме;
- 2. Desktop Gadget Gallery** – омогућава нам постављање геџета (мини апликација) који нам пружају информације на први поглед и обезбеђују лак приступ до тих информација;

беђују лак приступ до тих информација;

3. **Internet Explorer** – омогућава нам претраживање интернет страница да бисмо дошли до нових информација, програма, фотографија, музике, филмова и игара;

4. **Windows DVD Maker** – омогућава нам креирање видео пројекција и дигиталних фотографија;

5. **Windows Fax and Scan** – омогућава нам слање или пријем факсова, као и скенирање докумената или фотографија;

6. **Windows Media Center** – омогућава нам избор и коришћење садржаја са различитих мултимедијалних уређаја – гледамо слике и видео записе и ТВ, снимамо програме, слушамо музику, локалне и интернет радио станице, а све то можемо и да наређујемо на DVD;

7. **Windows Media Player** – омогућава нам да слушамо музику, гледамо фотографије и филмове;

8. **Windows Update** – омогућава нам да додамо допунски софтвер који може да спречи или реши проблеме који се јављају при раду на рачунару и тиме повећа сигурност и побољша режим рада;

9. **XPS Viewer** – омогућава преглед и штампање XPS (XML Paper Specification) докумената. XPS је нови Мајкрософтов стандард за снимање и чување електронских докумената који садрже потпуне информације потребне за приказ и штампање, независно од система на коме се приказују.

Windows Fax and Scan

Windows Fax and Scan је програм који нам омогућава да шаљемо и примамо факсове, као и да скенирамо документа. Пре било које активности потребно је да проверимо да ли је компјутер повезан са факс модемом или факс сервером. Када покренемо

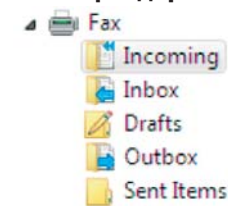
овај програм, отвориће се прозор Windows Fax and Scan који се састоји из три панела:

1. Са леве стране прозора Windows Fax and Scan налази се листа фолдера (**Folders List**). То је листа коју користимо да бисмо изабрали жељени фолдер у коме се налазе факсови или скенирана документа;

2. Са десне стране, у горњем делу прозора Windows Fax and Scan, налази се листа фајлова (**File List**). У њој се налази списак фајлова који представљају све факсове или скенирана документа. Налазе се у изабраном фолдеру који смо отворили са леве стране у листи фолдера;

3. Са десне стране, у доњем делу прозора Windows Fax and Scan, налази се пано за приказ (**Preview Pane**) који користимо за визуелни приказ садржаја одабраног фајла.

Листа фолдера

Листа фолдера састоји се из две листе:

1. **Fax** – представља листу фолдера:

а) **Incoming** – садржи извештаје о факсовима које тренутно примамо;

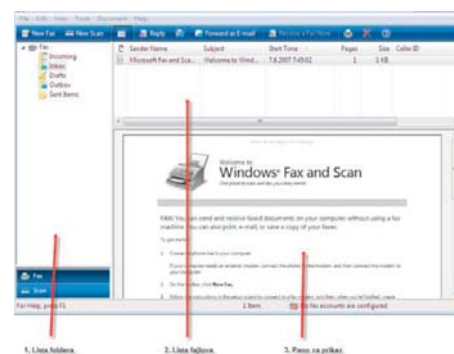
б) **Inbox** – садржи примљене факсове;

ц) **Drafts** – садржи факсове које још нисмо довршили и које нећемо одмах да пошаљемо;

д) **Outbox** – садржи извештаје о факсовима које шаљемо;

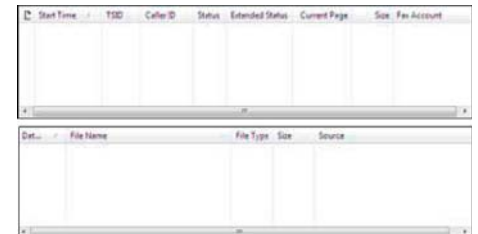
е) **Sent Items** – садржи факсове које смо послали.

2. **Scan** – представља фолдер Documents који садржи скенирана документа.

Напомена: Листе Fax и Scan приказују се наизменично, у зависности од тога коју листу желимо да прикажемо. Кликом на траке **Fax** или **Scan**, које се налазе на дну листе фолдера, изаберемо жељени приказ.

Листа фајлова

Са десне стране, у горњем делу прозора Windows Fax and Scan, налази се листа фајлова. У њој се приказује списак свих факсова или скенираних докумената који се налазе у фолдеру који смо одабрали у листи фолдера (на левој страни прозора). На самом врху листе фајлова налази се заглавље колоне које нам приказује одређене информације о факсу или неком скенираном документу.

Напомена: Садржај заглавља колоне мења се у зависности од тога да ли приказујемо листу факсова или листу скенираних докумената.

Пано за приказ

Налази се са десне стране, у доњем делу прозора Windows Fax and Scan, и у њему се визуелно приказује садржај факса или скенираног документа. Приказ овог панела можемо, по жељи, да укључимо или искључимо кликом на команду **Display or hide the fax preview pane (Toggle preview pane)**, тј. на икону која се налази на командној траци.

Изнад панела се налазе:

1. командна трака;
2. трака са падајућим менијима.

Командна трака

На овој траци налазе се команде које најчешће користимо за рад са фајловима (факсовима или скенираним документима). Команде се мењају у зависности од тога да ли приказујемо листу факсова или листу скенираних докумената.

Наставиће се

Предраг Јовановић

Лагани мени за летње врућине

Пуњени плави патлиџан

(за четири особе)

Време припреме: 50 минута

Састојци: четири мања патлиџана, неколико кашика маслиновог уља, две главице црног лука, два чена белог лука, 100 гр меснате сланине, 300 гр млевеног меса, два парадајза, со, бибер, кашичица мајчине душице, кашика сецканог першуновог листа, 1,5 дл киселе павлаке.

Начин припреме: Патлиџан опрати, одсећи му крајеве, пресећи по дужини на пола и посолити, па пререзану страну окренути на доле и оставити 10 минута да изађе горчина. Намазати плех уљем, патлиџане обрисати, засећи по дужини (тако да се не расече кора), сложити у плех сеченом страном на доле и премазати их уљем. Пећи у загрејаној рерни 10-15 минута на 200 степени. У међувремену на уљу издинстати исецкан црни лук. Сланину исећи на коцке и додати луку, затим додати млевено месо, бели лук, мајчину душицу и першун. Мало пропржити па додати и парадајз исечен на коцке, со и бибер.

Извадити плех са патлиџанима. Окренути их и помоћу две виљушке проширити засечени део. У тај рез ставити надев од меса. Вратити у рерну и наставити са печењем још око 20 минута. После тога у сваки патлиџан сипати по кашику воде па пећи још 10 минута. На крају сваки патлиџан прелити павлаком и оставити још неколико минута у угашеној рерни.

Напомена: Павлака се може заменити киселим млеком.

Другачије сармице од кеља

(за четири особе)

Време припреме: 65 минута

Састојци: две веће главице црног лука, два плава патлиџана, осам парадајза, четири кашике уља, 180 гр пиринча, осам комада виршли (или тање свеже кобасице), 150 гр наренданог качкаваља, две паприке, сецкани лист першуна, осам великих листових кеља, шоља бистре супе, со, бибер, вегета.

Припрема: Плави патлиџан исећи на тање комаде, посолити и тако оставити неколико минута. Патлиџан потом ставити у тепсију и прелити уљем. Додати црни лук исечен на колутове и преполовљен парадајз. Пећи у претходно загрејаној рерни на

190 степени око 30 минута. У међувремену скувати пиринач у сланој води и оцедити га. На мало масноће кратко пропржити виршле или кобасице. На истој масноћи пропржити опрану и на крупније комаде исечену паприку. Помешати пиринач, пржену паприку, печени патлиџан, виршле, рендани качкаваљ, першунов лист, зачине. Са листових кеља скинути задебљања и кратко их попарити врућом водом. Направљеном смесом филовати листове кеља. Увити их као сарму, сложити у ватростални суд, прелити супом и кувати у рерни још 15 минута.

Напомена: Виршле (кобасице) можете пржити целе па тако уз остали додатак увити у листове кеља.

Шаргарепа са печуркама

(за четири особе)

Време припреме: 35 минута

Састојци: 500 гр шаргарепа, 400 гр печурака, пет ченова белог лука, коцка маслаца или маргарина, со, бибер, мајоран.

Начин припреме: Шаргарепу очистити, опрати и исећи на штапиће. Ставити 1,5 л воде да проври, посолити је, па у њој кратко обарити шаргарепу. Печурке очистити и исецкати. На путеру кратко пропржити печурке, додати сецкани бели лук и шаргарепу извађену из воде. Динстати око 25 минута подливајући водом у којој се барила шаргарепа. Додати со, бибер, мајоран.

Напомена: Ово јело може се служити посебно, уз све врсте салата, а може и као прилог уз месо.

Апотека из природе

КАНТАРИОН

Биљка која се више од 2.000 година користи као лек против нервног премора и проблема са спавањем, али и у лечењу опекотина и надражености коже. Расте у дивљини широм Европе. Јарко жути цветови је красе од јуна до септембра. Цвеће се сакупља лети и суши у букетима (везаним и окаченим на сеновитом месту).

Начин употребе: У шољу кипуће воде ставити кашичицу осушеног цвета, оставити да одстоји пет минута, процедити и пити две шоље дневно. За опекотине: у литар маслиновог (или јестивог) уља потопити шаку цветова. Уље од кантариона се такође користи и у гинекологији.

Напомена: Чај од кантариона се не препоручује трудницама и дојиљама.

БОСИЉАК

Једногодишња биљка, веома цењена од давнина. Код босиљка се употребљавају цвет и лишће. Беру се процветале стабљике с длачицама приликом првог појављивања цветова, и то у летњем периоду па до јесени. Сем као зачин, босиљак се користи код лоше пробаве, губитка апетита, надутости, упале грла.

Начин употребе: У 250 мл кипуће воде ставити 5-6 г сушених листових. Поклопити и оставити 10-15 минута. Процедити и пити по шољу дневно али не шећерити. А код упале грла користити за испирање више пута у току дана.

Напомена: Ако су проблеми надутости хронични, онда се препоручује 2-3 шоље дневно чаја од босиљка између оброка. Босиљак не треба давати малој деци.

Припремила: С. Д.

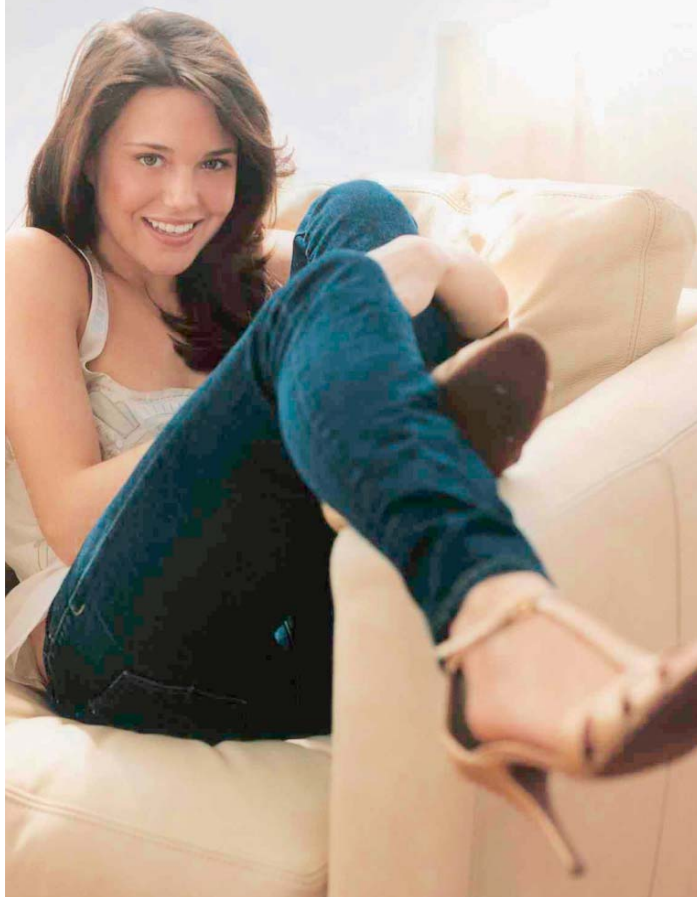
Сапун, вода, парфем, врућина...

Некако ми мање иде на живце (није да мање смрдуца али нађем оправдање) кад се сви ти непријатни мириси шире кроз превоз у поподневним сатима кад се свет враћа са посла

Ебакасице, да ти кажем само да кад сам по овој врућини дошла да те видим, значи стварно сам добра унука, мораш да признаш. И да свим другарицама бакасицама похвалиш своју унуку и кажеш им како сам права фина девојчица која воли своју баку и обилази је без обзира на временске (не)прилике и све друге објективне и субјективне околности. Само морам да ти кажем да не мрдам одавде док неко не дође по мене колима јер ми је доста превоза за један дан. Мислим, градског, аутобуса, трамваја, чега год. Дај нешто хладно да сркнем, да се мало повратим. Ма, добро, од врућине, топло јесте и треба да буде, па јул је, зна се кад јој је време. То ти је исто као кад ме пита мама: „Ју, сине, па нећеш ваљда сад на Аду, види колико је вруће“. Па наравно да ћу сада, кажем ја и њој и свима, него кад ћу на купање ако не сад, нећу ваљда око „новака“, свашта. Врућина је, прави је моменат, све је то океј, али... тај наш свет који нешто воду и сапун баш не љуби много, а од промаје се плаши више него од било чега на кугли овоземаљској, то је мој већи проблем него врелина у бусу. Сад није да су они баш неки, аутобуси мислим, кад крочиш ногом унутра као у рерну покретну да си ушла, све то стоји. Већ су наши бусеви добили и ново име за летње месеце: „саунобус“, значи сауна и аутобус у једном, не морамо да се излажемо дуплом трошку и за превоз и за сауну. Ма нисам ја то сад измислила него сам прочитала на једном сајту, на интернету где свакаких провала има, да умреш од смеха. Свашта им пада на памет, а ми попадамо кад то читамо. Добро, видећу шта има занимљиво за тебе па ћу да ти препричам други пут.

Видиш, стално ме нешто запиткујеш и никако да ти испричам до краја то што сам почела, то јест зашто ћу да кулирам овде код тебе данас док не дођу по мене колима. Зато што сам хтела у несвест да паднем у бусу од разних миомириса, да не кажем нешто горе, ајде нема смисла. Али, то је да се срушиш кад неко поред тебе подигне руку да се ухвати за ону шипку а ти се нађеш ту поред. Катастрофа! Па тако са свих страна, а кад сам се ухватила за прозор, њих минимум пет је викнуло да не отварам, отворен је онај преко пута. Па шта, питам ја. Па убиће нас промаја, кажу они. Замисли промају на четрдесет и кукур степени. А плус то што промаја као таква ни у једном светском језику не постоји сем у нашем, сви остали то зову онако како јесте – струјање ваздуха. Дошло ми је да их питам зашто се онда не купају бар сви редовно кад пођу ујутру на посао. Како уопште излазе из куће тако, ваљда право из кревета. А и нешто сумњам да су окупани легли у кревет претходне вечери. Знач, бакасице, некако ми мање иде на живце (није да ми мање смрдуца али просто нађем оправдање) кад се сви ти непријатни мириси шире кроз превоз у поподневним сатима кад се свет враћа са посла. Ценим, можда немају сви климу тамо где раде, ко зна какав им је посао, па шта ће сад јадни људи док не стигну кући да се истуширају. Али ујутру у седам, у пола осам, кад тек из куће изађе а поред

КАЖЕ МИ МОЈА УНУКА

њега не можеш да станеш да ти се не слоши, е то стварно не могу да разумем.

Схватам ја да немају сви за скупе парфеме, ово, оно, али за сапун... А и право да ти кажем, бакасице, има разлике у томе какав се мирис шири од окупаних због врућине и од оних који тај подухват зван туширање нису предузимали данима. Сви се, наравно, знојимо на овој температури, али онај ко се редовно купа не шири око себе такав мирис као онај који то не чини. Причај ти шта хоћеш, тако је и никако другачије. Кад ти твоја унука каже.

Сад, не могу да кажем ни да је много пријатно за нос кад неко, а томе је склонија моја генерација, на себе излије пола флашице парфема, па још оног тешког, зимског који никако није за ове топле дане. Пре неки дан, а још нису ни почеле ове праве врућине, морала сам да изађем пре своје станице јер су две да кажем девојке, мада су више девојчице, девојчурци, толико мирисале да је почела мука да ми припада. Лепо је то: туш, парфем па у град, али све мора да се прилагоди временским условима.

Ето, видиш како сад то све звучи: не ваља јој кад се не купају, не ваља кад миришу, све јој живо смета, као нека баба прича а тек прешла двадесету пре неки дан. Зато ја то ником и не причам него само теби, својој бакасици, јер би ме напали за медаљу и рекли би да смарам и да ми ништа није по вољи, па би одмах тражили неки разлог што је то тако. Зато ја онда лепо теби испричам и ти ме не плујеш због тога. Ма не, не би ни они стварно по мени плували, него се то тако каже кад неког рибају јер сматрају да претерује, ма рекла сам ти то већ не сто, него хиљаду пута. Добро, добро, немој одмах да се љутиш, рећи ћу ти још толико пута ако треба јер ти си моја бакасица и слушаш ме и не замераш кад ја овако имам напад беса због нечег.

Бака Мара

ЛЕТО ПОД УБИТАЧНИМ ЗРАЦИМА

Варљиво сунце

Алармантни подаци о канцерогеним ризицима које стручњаци понављају из године у годину и даље нису довољно убедљиви да одврате поклонице неумереног сунчања

Кад звезда упече, има ли шта лепше од густе, дебеле хладовине неког сеновитог места у шуми, башти или замраченој кући иза спуштених застора?

Ако сте убеђени да на ово питање постоји само један, и то одречан одговор, грдно се варате. Изненађујуће је велики број људи који ће уместо бекства у спасоносну свежи-

шаву и убрзава лоше дејство нечега од чега иначе не можемо баш сасвим да се склонимо.

Не долази, међутим, опасност само одозго. Још штетнији су соларијуми где је емисија три пута јача него што је сунчево зрачење у подне, а стручњаци тврде да излагање ултравиолетним зрацима на овај начин у дужем периоду повећава ризик од меланома чак за 75 одсто. Посебно је забрињавајуће то што су најчешћи корисници соларијума млади.

Светска здравствена организација предложила је забрану одласка у соларијуме млађима од 18 година, али ова мера никад није опште прихваћена нити спроведена. Ни у свету, а камоли код нас. На једном стручном скупу у Београду посвећеном управо овој теми чуло се да у нашој земљи у соларијуме редовно одлази 16 одсто средњошколаца од којих половина и више од 10 пута годишње.

Неко одлази под вештачко сунце током целе године, а неки уочи летовања, да се припреме за сунчање у погрешном уверењу да су тиме обезбедили заштиту, односно добру основу за препланулоост. Лекарима узалуд поручују да је предсезонско хватање „фарбе“ на брзину исто штетно као и кад прегоримо на сунцу. То се поготово односи на особе светлије пути и косе, са пегама и младежима по кожи, што их све чини подложнијим оболевању.

Занимљиво је при свему томе да проблем није само у необавештености и незнању. Напротив, испитивања су показала да је већина поклоница неумереног сунчања сасвим свесна опасности.

Анкета у Британији коју је спровела добротворна организација за истраживање рака показала је да више од 90 одсто испитаника добро зна да им је здравље угрожено ако допусте да им кожа прегори, али да они то прихватају као неизбежни део процеса стицања препланулог тена.

За све су криви модни трендови и рекламне кампање, рећи ће неки, што није сасвим без основа. Сложићемо се да су у уобичајеној свести препланула насмејана лица оличење доброг, лагодног живота, успеха, путовања. Рекламе туристичких агенција управо дају такву слику задовољства и уживања, на песковитој плажи, поред базена, под врелим сунцем.

Ма колико лекари упозоравали, сви који некуд отпутују труде се да се врате кући бронзаног тена који сам за себе говори о неком искораку из свакодневног живота.

Д. Драгић

ну одабрати и у најврелије доба дана пржење на плажи, са или без сунцобрана.

Укуси су наравно различити, али подаци које откривају медији поводом вечито дежурне и актуелне летње теме занимљиви су стога што долазе паралелно са необоривим доказима колико је та врста омиљене летње неактивности не само нездрава, већ директно опасна, а у крајњем исходу чак може да буде и смртоносна.

Три милиона новооткривених случајева разних врста тумора коже у свету за годину дана, близу 40.000 умрлих од најгорег, малигног меланома, убрзани темпо оболевања са скоковитим растом од три до седам

мора, са највећом експанзијом. Постоје, међутим, друге врсте тумора, немеланомских, који су, уколико се открију на време, излечиви у задивљујућем проценту од чак 90 одсто. Још лакше би онда такви тумори могли да се спрече, наводе лекари, апелујући на придржавање неких елементарних правила у погледу доба дана (избегавања „шпица“), гардеробе (дуги рукав, природни материјали), обавезних шешира, наочара за сунце, коришћења крема високог заштитног фактора...

Претерано сунчање и уопште боравак напољу у време када сунце жари најбеспштедније, између 11 и 15 часова, само олак-

Протести у Лондону и Атини који су потресли Европу имају заједнички мотив: уверење да терет кризе није праведно распоређен

Као што се и очекивало, последњег дана јуна позиву синдиката радника јавног сектора (оних који су на платном списку државе) у Великој Британији одазвало се 750.000 људи који тога дана нису отишли на посао, док је само улицама Лондона промарширало око 20.000 демонстраната.

Некако у исто време штрајк, али онај генерални, одржан је по ко зна који пут у последње две године и у Грчкој, при чему је, већ по традицији, најжешће било у Атини. У оба случаја протести су изазвали потрес у Европи. Иако су поводи различити, заједничко и Грцима и Британцима јесте уверење да бреме кризе није праведно распоређено и да је највећи терет мера штедње свађен на плећа најслабијих.

У Британији је повод био непосреднији од оног у Грчкој: пензијска реформа која је поштрила услове за престанак радног века и променила – на штету будућих пензионера – формулу за израчунавање сво-

те на пензијском чеку. Пошто су синдикати показали мишиће, излаз је потражен на начин који је могао да буде искоришћен и пре – у преговорима са владом. Али уз јасну поруку „базе“ да је стрпљење на измаку.

„Ми не верујемо да мере које је предложила влада могу да се примене, народ не може свесно да их прихвати као закон – влада је због тога политички мртва“, изјављивали су демонстранти у Лондону.

У јавном сектору у Британији запослено је 6,2 милиона људи од којих се тражи да у оквиру реформе прихвате да раде дуже, плаћају веће доприносе у пензијски фонд и на крају, кад се пензионишу, да примају мање.

То, наравно, није лако прогутати па је трагање за компромисом тест између политичке тежине њиховог незадовољства с једне и принуде конзервативне владе премијера Дејвида Камеруна да уравнотежи државни рачун, са друге стране.

Грчка дотле настоји да избегне први банкрот једне државе која је чланица Европске уније и истовремено у зони заједничке валуте, евра. На спречавању да се то догоди ангажовани су и ЕУ централа у Бриселу и Међународни монетарни фонд, а од владе у Атини се тражи да уради свој део посла: да нацију убеди да више не може да се живи као досад и да каиш мора да се притегне до последње рупе.

То практично значи да ће велики део иначе превеликог јавног сектора у Грчкој морати да буде приватизован, да ће порези свима бити повећани, а плате смањене (по једној рачуници чак и за 30 одсто). С тим се свакако није лако помирити, па су демонстранти поред промене мера затражили и нове изборе.

Међутим, карактеристика грчких протеста је и у томе што су у првим редовима незадовољника млади људи којима је и пре ове кризе будућност била

неизвесна, а сада им је перспектива још црња. Слична ситуација је, додуше, ове године виђана и на улицама Туниса и Египта – млади, образовани и незапослени на челу социјалног (и политичког) бунта – али у Грчкој је то много екстремније него другде.

Иронија је свакако што је посао сређивања државних финансија у Атини запао Пасоку, социјалдемократској партији која је, дошавши пре две године на власт, нацији морала да саопшти непријатну истину о томе каква су јој хаос претходници оставили у

наслеђе. Превремени избори би можда дали одушка незадовољству, али проблем са којим се земља суочава не може да се реши на бијалиштима. Колико у мају, анкете су показивале да 71 одсто Грка нема поверења у владу, али 76 одсто њих исто тако не верује опозицији.

Криза у овој земљи у коју и овог лета одлазимо због плавог мора и плавог неба (а сада се испоставља да је то, уз маслине, најбоље што она има да понуди) већ је учинила да 200.000 људи прошле године остане без посла, док је у марту стопа незапослености достигла историјски рекорд од 15 одсто. Плате у приватном сектору су пале између 15 и 20 процената, због тога је смањена и потрошња, што је рецесију укоренило за дужи период.

А да будућност не обећава бољитак, доказ је програм штедње који је недавно, уз тесну већину, прогуран кроз парламент (као услов да ЕУ и ММФ баце појас за фискално спасавање) и који предвиђа да ће до 2015. бити укинута још 150.000 радних места у јавном сектору – у којем иначе ради сваки четврти Грк.

Милан Бекин

Лето незадовољства

ГАРДИНОВАЧКИ ПЕНЗИОНЕРИ УГОСТИЛИ ВРШЊАКЕ ИЗ КИКИНДЕ

Дружење и „На крају света”

Гардиновци, село у општини Тител, има око 270 пензионера, а њих 168 учланило се у своју месну организацију. Од када су пре пет година обновили рад, организовали су бројне акције. Међу те успехе убрајају и успостављена дружења са вршњацима из других места. Најпре су разменили посете са комшијским пензионерским организацијама, а касније их проширили и на удаљеније дестинације.

Недавно су им посету узвратили чланови Општинског удружења из Кикинде, где су Гардиновчани гостовали лане. Више од 50 исписника из северног Баната боравило је у селу домаћина, а они су их водили у манастире Ковиљ и Аркан, где је и чарда „На крају света”.

У Ловачком дому „Зећ” у Гардиновцима одржана је добродошлица и највећи део програма, добро осмишљеног, у којем су с истим жаром учествовали и домаћини и гости. Овом сусрету пензионера присуствовао је и председник Скупштине општи-

Председник општине Тител Милан Настасић

не Тител, Милан Настасић. Он је за „Глас осигураника” изјавио да се ова општина у последње време све више окреће и старијим лицима и решавању њихових проблема.

– Пензионери су дали велики допринос развоју овог подручја, поготово када су били у радном односу, али су најалост постали социјално рањива група – рекао је Настасић. – Стога је локална самоуправа обавезна

Добродошлица Кикинђанима

да више поради на побољшавању услова за друштвени живот и деловање око 3.500 пензионера, колико их живи у овој бачкој општини. Подсећам да у свих шест насеља постоје месне организације пензионера.

Боравак „На крају света” не представља и завршетак путовања и дружења пензионера. Напротив, уживање у природним лепотама тог предела побудило је размишљање о проши-

рењу сарадње двеју пензионерских организација. Захваљујући попусту приликом превоза, Кикинђане је једнодневна екскурзија стајала само 800 динара по учеснику, а и домаћини су их богато угостили. Гардиновачка организација пензионера обезбедила је то заслугом донатора: МЗ Гардиновци, хотела „Тител”, СО Тител и тителске бензинске пумпе.

С. Завишић

ГРАДСКА КУЋА У НОВОМ САДУ

Пријем за гимназијалце из 1937. године

Крајем јуна, у свечаном салону новосадске Градске куће, уприличен је сусрет представника генерације ђака што су се 1937. године уписали у први разред Гимназије краља Александра I, данашње Змај Јовине гимназије, а који су на Видовдан обележили 65. годишњицу матуре.

Времешни Новосађани, од којих је већина стекла и универзитетско образовање и била покретачка снага развоја града, захвалили су градоначелнику Игору Павличићу на овој пажњи и лепој монографији Новог Сада. У разговору који је уследио о граду некад и сад, о жељама и могућностима, сениори су,

осим задовољства због бројних погодности у заштити старих, истакли велике проблеме у добијању личних докумената. Редови пред МУП-ом који се формирају од ране зоре атак су, не само на њихове године, него и на људско достојанство, те су замолили градоначелника да помогне.

И. М.

Дрином уз песму и трубе

У суботу, 2. јула, на Дрини код Бајине Баште одржана је трећа међународна регата за особе са инвалидитетом. Регата је окупила 150 учесника из Србије, Црне Горе, БиХ и Шведске, међу којима су биле и 34 особе у колицима. Организатори манифестације били су Удружење особа са инвалидитетом „Све је могуће“ из Београда и Спортско-туристички центар из Бајине Баште, под покровитељством општине.

Уз песму и звуке труба, учесници су у добром расположењу, у 30 чамаца, пловили низ Дрину. Кренули су испод бране ХЕ

Чамцима низ плаховиту реку

„Бајина Башта“ у Перућцу и стазом дугом 13 километара пловили два сата до пристаништа на ушћу речице Раче у Дрину.

од Миладе Лазић, председнице Удружења „Све је могуће“ за целу Србију.

М. Малишић

ПОЖЕГА

Витрине пуне медаља

У саставу Удружења пензионера пожешке општине веома успешно ради Друштво за спорт и рекреацију инвалидних особа чиме се диче сви Пожежани. Од оснивања – 1975. године до данас постигнути су изванредни резултати који их сврставају у сам врх наше земље. Заступљене су разне дисциплине, али најчешћа су такмичења у стрелаштву, шаху, пикаду, висећој кугли, бацању плочица на мету и сличним спортским вештинама.

На бројним такмичењима по местима западне Србије, Војводине и Републике Српске најстарији спортисти из Пожеге увек су међу најуспешнијима. У својим витринама имају велики број пехара, медаља, награда и осталих признања, знатно више од свих градова који учествују у традиционалним сусретима.

И по организовању спортских сусрета Пожежани су међу најбољима, па им је више пута укази-

вано поверење да буду организатори и домаћини републичких такмичења. Тако је Пожега била успешан домаћин и Републичког првенства у спортском риболову, које је организовао Спортски савез инвалида Србије.

Осим што се такмиче у разним спортским дисциплинама и проводе време на отвореном простору, спортисти у „трећем добу“

се друже и склапају пријатељства која постају нераскидива. На такмичењима су увек драги трофеји, али је сусрет са старим знацима нешто највредније. Најредовнији учесници досадашњих сусрета са пожешким пензионерима су инвалиди из Ваљева, Косјерића, Лознице, Горажда, Малог Зворника и Доњег Милановца.

М. Павловић

Екипа Пожеге за стрелаштво, пикадо и плочицу

ЉИГ

Секција жена

Иако оскудева у новчаним средствима, Удружење пензионера општине Љиг настоји да, колико год је могуће, унапређује своју друштвену активност. Тако је недавно основало и Секцију жена која ће се бавити проблемима овдашњих пензионерки и усмераваће их на разне друштвено корисне активности, а нарочито на ручну израду украсних предмета са мотивима из овог краја. Осим тога, чланице секције ће бити од помоћи болесним и усамљеним пензионерима своје општине.

– У нашој организацији жене чине готово половину чланства, па смо зато одлучили да их још више вежемо за удружење и активирамо њихов рад – каже Милорад Цветковић, потпредседник љишких пензионера.

Пензионерке из овог краја су задовољне радом клуба у Љигу. У њему се састају сваког понедељка и ублажавају монотонију пензионерског живота.

С. М.

АЛЕКСАНДРОВАЦ

Обележен дан Удружења пензионера

Пензионери Александровца су на пригодан начин обележили Видовдан – дан свог општинског удружења. На свечаној седници Скупштине Томислав Стајковац, председник Удружења, поздравио је присутне и подсетио на протекли плодан период. Том приликом је додељено и 20 признања дугогодишњим активистима ове пензионерске организације, која спада у ред најбољих и најактивнијих у Расинском округу. Након радног дела седнице пензионери су се дружили, певали и играли до дубоко у ноћ.

Иначе, најстарији Александровчани често путују широм Србије и обилазе разне градове и културно-историјске споменике, па су тако недавно посетили Ниш и Нишку бању.

Треба истаћи и то да пензионери из Александровца два пута месечно организују дружење са „колегама“ из других градова, посећују се и успешно осмишљавају пензионерске дане. Ове године је у плану и обилазак једне европске земље и упознавање са њеним знаменитостима и начином живота. **Ј. П.**

СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА

Сусрет војних пензионера

У Смедеревској Паланци недавно су одржани сусрети војних пензионера из неколико градова Србије. На овогодишњим четвртим сусретима окупило се тридесет војних пензионера из Београда, Новог Сада, Смедеревске Паланке и других места.

По речима Драгоја Вучена, војног пензионера из Смедеревске Паланке и једног од организатора сусрета, на овом дружењу поред сећања на време када су били у активној служби, евоцирају се и успомене из младости, са вежби и спортских надметања уз обавезне анегдоте о разним догодовштинама. **Сл. К.**

КОСЈЕРИЋ

Воле излете

Чланови Удружења пензионера општине Косјерић су, према плану, недавно били на једнодневном излету у оквиру којег су обишли Нови Сад, Фрушку гору и Петроварадин. Косјерићани посебно истичу гостопримство чланова новосадског Удружења које им је обезбедило водича. У Новом Саду је организован и ручак а, као на свим излетима, дружење је било основ свега.

– Сви чланови су задовољни и само питају када ћемо на следеће путовање – истиче Јовица Марковић, председник Удружења пензионера општине Косјерић. **М. Г.**

КИКИНДА

Изложба старих заната

Туристичка организација општине Кикинда приредила је недавно другу изложбу сувенира, рукотворина домаће радности и занатства. Представило се двадесетак излагача у разноврсним делатностима, а стигли су мајстори старих заната и из других општина, поред домаће.

Креативна радионица кикиндског Геронтолошког центра приказала је и овог пута богато стваралаштво својих чланова. Остареле, али непосустале спретне руке израђују предмете од глине и других природних материјала. У овој радионици ветерани упражњавају и вештину домаће радности.

И Удружење жена општине Кикинда похвалило се достигнућима заснованим на народној традицији, као и чланице Удружења „Наковчанке“ из села Наково. Секција из кикиндског КУД-а „Еђшер“ изнела је пред посетиоце предмете који карактеришу националне обичаје Мађара.

Учесници изложбе у Кикинди су потенцијални сарадници будуће сувенирнице коју планира да отвори Општинска туристичка организација. **С. З.**

БЛАЦЕ

Дружење на Видовдан

Традиционално и ове године, осми пут по реду, одржан је Видовдански сусрет пензионера Топлице. Домаћин је била Општинска организација пензионера Блаци, а сусрет је протекао у дружењу и разгледању појединих бачких знаменитости.

Пензионери су имали прилику да посете село Трбуње, родно место најзначајнијег топличког песника – Радојка Јовановића, односно Рада Драинца. Обишли су и споменик Кости Војиновићу, једном од вођа чувеног Топличког устанка 1917. године.

Дружење је настављено заједничким ручком и весељем, уз жаљење што је сусрету присуствовао мали број пензионера. Било их је тачно сто, наравно највише из Блаци. **Ж. Д.**

НИШ

Пензионери Медијане на Опленцу

Педесет чланова месног одбора пензионера Медијана из истоимене нишке општине, посетило је ових дана Аранђеловац, Тополу, Оплепац, Крагујевац и Јагодину. Они су у овим местима разгледали културно-историјске знаменитости, а у Тополи, Крагујевцу и Јагодини су разговарали са тамошњим пензионерима о будућој сарадњи и узајамним посетама.

Ово је, иначе, био први овогодишњи излет пензионера Медијане предвиђен планом и програмом Комисије Месног одбора за одмор и рекреацију. **С. Н.**

Концерт хора Учитељског друштва

У оквиру прославе градске славе Ниша, Светог цара Константина и царице Јелене, наступио је и хор актива пензионера Учитељског друштва, који у граду на Нишави већ 15 година делује под именом „Учитељска лира“. Овај променадни концерт, којим је дириговала Наталија – Нина Крстић уз клавирску пратњу Верице Милутиновић, одржан је у препуној сали Нишког симфонијског оркестра.

Вредно је истаћи да најмлађи члан „Лире“ има 53 године, а најстарији 84. Ово је било шесто представљање хора пензионера Учитељског друштва нишкој публици, а на програму су биле староградске песме и романсе. **С. Н.**

ШАБАЦ

Видовдански сусрети

Лознички пензионери су и ове године организовали Видовданске сусрете пензионера братских организација. Традиционалним сусретима у познатом „Кур салону“ у Бањи Ковиљачи присуствовали су и чланови Градске организације инвалида рада из Шапца.

Шабачки пензионери – инвалиди рада и овај пут су се показали као инвентивни, па су посету колегама из Лознице употпунили и додатним садржајем – обиласком манастира Петковица. Како је међу члановима много заступљенија женска популација, сасвим је природна њихова жеља да обиђу манастир посвећен једином свецу жени.

Следећа дестинација била је Бања Ковиљача и њен прелепи парк, али је највеселије и најсвечаније ипак било у „Кур салону“. Након доброг дружења уз музику и плес, пензионери – инвалиди рада вратили су се у Шабац уморни, али чврсти у намери да ускоро организују нови излет. **Д. М.**

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

Радне акције – време другарства, рада, образовања и љубави

„Глас осигураника“ од 31. маја 2011. објавио је допис господина Ђорђа Јеротијевића из Јагодине о организацији рада на радним акцијама, па ме је подстакао да и ја нешто кажем.

Само што је прошло време полагања „мале“ и „велике“ матуре, јула 1949. године, кренула је и белоцркванска бригада на изградњу аутопута Братство–јединство. Бригада је била формирана од средњошколаца и радничке омладине. Била сам један од најмлађих чланова те бригаде, имала сам само петнаест година. Поносна сам на то. Радили смо на деоници пута код Новске, а на гради-

лишту је владао такмичарски дух. Требало је избацити што више „кубика“ земље на трасу.

Поподневно време било је резервисано за разне спортске, културне и образовне активности. Умор се није осећао. У спортским активностима било је сусрета са другим бригадама. Многи бригадири били су укључени у разне курсеве и стицали знања из одређених области, а било је потребе и за описмењавањем неких акцијаша. Расположење за све ово увек је било на завидној висини.

Био је то део наших обавеза према друштву. Љубав и другарство прожимали су све нас.

Били смо сви једнаки у истом строју.
Звездана (Вујчић) Пауновић,
Зајечар

Некад и сад

Удовичка рента

Право на удовичку ренту не припада:

1) ако од дана склопљеног брака није још прошло шест месеци, осим случаја ако је смрт осигураникова наступила у некој несрећи која га је задесила после склопљеног брака; 2) ако је осигурано лице ступило у брак кад је већ навршило 50 година живота; 3) ако је осигурано лице у времену склапања брака уживало инвалидитетну или старосну ренту по овом Закону; 4) ако је удова у време смрти мужа била од њега по својој кривици

ростављена или судски разведена; 5) ако је кривичном пресудом утврђено да је удова умишљено скривила мужевљеву смрт, или да је исто тако сукрива за његову смрт.

Право на дечију ренту не припада детету старијем од 18 година.

Ако осигураник нема навршених пет година осигурања, да би у случају смрти стекао право на породичну пензију, онда удова, и ако ове нема, деца – прима на име отправнине 60 пута последњу премину. Ако нема жене и деце, онда право на отправнину припада сиромашној мајци у износу од 30 пута последње премине.

(Пензиони завод за службенике у Београду од 1938. до 1939. године, Београд, 1940)

Породична пензија

Последње измене и допуне Закона о ПИО односе се и на стицање права на породичну пензију, те ће се старосна граница на годишњем нивоу померати по шест месеци, од 2012. до 2017. Коначна граница ће за удову износити 53, а за удовца 58 година живота. Према важећим прописима, ове године жена стиче право на породичну пензију са навршених 50 година ако је у моменту смрти мужа имала минимум 45 година живота. Супруг, пак, стиче ово право ако је у тренутку смрти супруге имао најмање 55 година живота. Брачни друг може да користи породичну пензију уз дете, које је корисник породичне пензије, само ако извршава родитељске дужности и ако у року од годину дана након смрти супружника постане потпуно радно неспособан(а). Разведени брачни друг може да оствари ово право ако му је судском пресудом додељено издржавање. Ако је преминули осигураник или корисник старосне, односно инвалидске пензије у моменту закључења брака навршио 65 година (мушкарац) или 60 (жена), удова, односно удовац може да стекне право на породичну пензију под условом да имају заједничке потомке или да су у браку били најмање две године.

Ј. О.

Пензије се усклађују процентуално

? Војислав Стошић, Велико Орашје: Замолио бих Вас да мени и осталим пензионерима објасните начин обрачуна и усклађивања пензија. Зашто се пензије усклађују процентуално када би боље било да се маса за исплату усклади процентуално, а да се појединачно усклађивање пензије уради линеарно, јер сва процентуална повећања праве огромну разлику, па ко има дај му још, а ко нема нека нема. Занима ме, такође, зашто се жене домаћице које нису радиле, већ су бринуле о породици и домаћинству и носиле највећи терет, никада не узимају у обзир када се рачуна просек пензије за бесплатно бањско лечење?

Одговор: Када се законодавац опредељивао за начин утврђивања висине пензије, као и начина усклађивања тако одређене пензије, држао се принципа да је пензија искључиво економска, а не социјална категорија, тако да се пензија одређује на основу зарада које осигураник оствари у свом радном веку, а усклађивање пензије се рачуна у процентима. Једина социјална категорија је признавање права на најнижи износ пензије ако су за то испуњени законски услови. Иначе, информације ради, треба подсетити да су се пензије одувек усклађивале процентуално, с тим што су све до деведесетих година прошлог века биле усклађиване, зависно од износа пензије, и паушалним износима, што је смањивало социјалне разлике међу пензионерима. Све до деведесетих година је постојао тзв. заштитни додатак који се исплаћивао зависно од других прихода корисника пензије, као и прихода чланова његове породице. Такође су се Законом о ПИО штитиле одређене категорије осигураника као што су борци НОБ, чланови Српске академије наука и осигуранници који

су пензију остваривали под посебним условима, као што су пензионери МУП-а или ватрогасци који су имали стаж са увећаним трајањем. Практично од 1992. године ове бенефиције више не постоје, пензије се усклађују само процентуално, а сви чија је пензија нижа од минималног износа пензије добијају минималну пензију чији је износ једно време био везан за пензијски стаж, а касније се свима исплаћивао у истом износу. Данашње законско решење је да се штити само категорија осигураника која свој радни век проводи под посебним отежаним условима рада, а сви остали пензију остварују зависно од зарада и стажа осигурања.

Што се тиче заштите стандарда пензионера Србије кроз бесплатан боравак у бањама, истина је да је један од услова и то да пензија корисника не прелази одређени цензус, а не да се приходи домаћинства деле на чланове породичног домаћинства. Овде се ради само о праву корисника пензије, а не чланова породице, пошто је то чињеница коју Фонд ПИО може неспорно да утврди и није подложна злоупотребама.

Стаж са увећаним трајањем

? Тања Даниловић, Младеновац: После завршене средње школе запослила сам се 1. 12. 1988. године и радила све до 16. 9. 2003. када сам отпуштена као технолошки вишак. Све време сам радила на радном месту где се стаж рачуна са увећаним трајањем 12/14, за шта поседујем одговарајуће решење. Међутим, у решењу стоји да сам на том радном месту радила од 1. 12. 1988. до 1. 2. 1989. године, као и од 16. 11. 1993. до 16. 9. 2003, тако да недостаје око три године, осим ако то није време када сам била на породичном одсуству. Колико имам бенефицираног стажа и колико ми је снижење старосне границе, односно када ћу моћи да одем у пензију? Пошто имам и две године посебног стажа због рођења троје деце, каква је сврха овог стажа, да ли могу да радим 33 године и уз додавање поменути две године одем у пензију са 35 година стажа? Колики је мој укупан стаж на основу извода који Вам прилажем и да ли ми је цео стаж покривен уплатом доприноса, и за редован и за бенефицирани стаж?

Одговор: Ако у уверењу о бенефицираном радном стажу које поседујете стоје наведени подаци, то значи да сте само у том пе-

риоду радили на радном месту на коме се стаж рачуна са увећаним трајањем. Овде треба напоменути да се као стаж са уве-

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

ћаним трајањем до 1990. године може рачунати време проведено на раду, као и време проведено на боловању до месец дана. Од 1990. године па надаље као стаж са увећаним трајањем рачуна се само време проведено на раду, свако одсуствовање са рада се не рачуна као стаж са увећаним трајањем. Што се тиче Ваших података о бенефицираном радном стажу, унетих у базу података матичне евиденције, евидентирани су само за четири календарске године. Ови подаци су правилно унети са одузетим временом проведеним на боловању. За остале периоде нема података, што наводи на закључак да за то време нису плаћени доприноси на име стажа са увећаним трајањем, те се ти периоди не могу ни признати у радни стаж, без обзира на уверење које поседујете. Према регистрованим подацима, Ви имате само две године, 11 месеци и 18 дана стажа са

увећаним трајањем. То указује да проблем са неуплаћеним доприносима треба да решите са бившим послодавцем. Снижење старосне границе је могуће за увећање 12/14, и то за једну годину за сваких пет година проведених на овим пословима. Што се тиче посебног стажа по основу рођења трећег детета (о чему пишемо у овом броју), он не може да Вам допуни недостајући стаж осигурања до 35 година и омогући ранији одлазак у пензију. Тек када навршите потребне године живота, па и са снижењем старосне границе, посебан стаж може допунити потребан стаж до пуне старосне пензије јер, као што знате, од 2013. године се повећавају потребне године стажа за осигураника жену потребне за одлазак у пуну старосну пензију. За сада због непотпуних података у бази матичне евиденције није рационално утврђивати Ваш укупни стаж осигурања.

Смањење старосне границе

? Ј. Журкић, Мајданпек: Остао сам без посла 2002. године као технолошки вишак. Имао сам III категорију инвалидности тако да сам упућен на тржиште рада две године. После тога почео сам да примам накнаду, 50 одсто инвалидске пензије. Имам 33 године радног стажа, од тога девет година на бенефицираном радном месту 12/15. Како се Закон о ПИО често мењао, интересује ме да ли на основу бенефицираног стажа имам право на неке повластице (смањење старосне границе)?

Одговор: Претпоставка је да је Вама решењем о утврђивању права на накнаду у висини 50 одсто инвалидске пензије утврђен и бенефицирани радни стаж од девет година. У том случају свакако ће Вам овај стаж помоћи да раније остварите старосну пензију, тј. пре 65 година живота како је то прописано Законом о ПИО који је сада на снази. По садашњим прописима, за степен увећања стажа 12/15 старосна граница се снижава за сваке четири године проведе-

не на овим пословима за једну годину. То практично значи да ћете моћи да одете у пензију две године раније него они који немају остварен бенефицирани радни стаж. Будући да сте за старосну пензију релативно млади и да би Вам под овим законским условима требало још шест година да остварите право на старосну пензију, препоручујемо да пратите прописе из области пензијског и инвалидског осигурања који могу и да се мењају у овом периоду.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	ОПЕТ, ЈОШ ЈЕДНОМ	ОСТРВО У ЈАДРАНСКОМ МОРУ	ПРИЗОР ВЕЊИХ РАЗМЕРА	ДЕО ОДЕЋЕ, МАШИНА	ВРСТА ГУШТЕРА (МН.)	ШУМА ВРБЕ ИВЕ	ЈЕЗЕРО У ЕТИОПИЈИ
ЧАЈНИ КОЛАЧ							
ЛИЧНИ ДОКУМЕНТ							
САСТОЈАК ЛОЈА							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	БИЉКА ИЗ ПОРОДИЦЕ ТРАВА	ДЕО БРАВЕ ПАДИНЕ, БОКОВИ					
МОТКА ЗА ДРАЖЕЊЕ ЗВЕРИ						ДУХ (ЛАТ)	ИЋИ ТРКОМ
ГЛУМАЦ УЛОГЕ БЕЗ РЕЧИ							
НОЈЕВА БАРКА					ПРИМЕР (СКР.) БАЛЕТСКА ИГРАЧИЦА		
ДЕО НАСЛЕЂА				КАМЦИЈА ВРСТА ИНСЕКТА			
КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ (СКР.)			КОЛА ЗА МУНИЦИЈУ РАДНИЦИ У РУДНИКУ				
КАМЕН МЕТЕОРИТ							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ЈЕДАН СПОРТИСТА	ЗНАТИ РИБАРСКА МРЕЖА СА ОКАМА					
ЧИО, СВЕЖ						ДРВЕНА ПАПУЧА ЗА НОГУ	САМОТРОВАЊЕ КИСЕЛИНОМ
ГЛИНЕНИ МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТ							
МЕСТО У ХРВАТскоЈ							
ЗАРАЂИВАТИ ИМЕТАК							
ИНИЦИЈАЛИ МАЂАРСК. ЛИРИЧАРА АДИЈА			ЧКОТ ВИНОВЕ ЛОЗЕ	ИМЕ РАНИЈЕГ ПЕВАЧА ЧАРЛСА	ЗМИЈСКИ ОТРОВ ШУМСКА КРЕДА		
ОЗНАКА РЕОМИРА		РУПЧИСТА ТКАНИНА ОЗНАКА ПАЊЧЕВА					
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ПРЕЛАЖЕЊЕ СИМБОЛ ФОСФОРА						
МЕСТО У СРБИЈИ, КОД НИША							

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: опна, ма, лантан, растури, истинит, Стамена, Тиволи, кин, к, рат, пст, а, икра, де, Реја, Алмирос, реалан, Кладањ, Штитаре, Арно, аг, Киа, о, о, ич, осам, ранчери, арбитар

Брана Николић

Лековите мисли

У корумпираној средини ни рачуни не могу да буду чисти.

Новчаницама је посу своје грешке, па му се не ви-де.

Најспособнији је. Одржао се кроз све политичке си-стеме.

Баш је то парадокс – имамо брзе пруге, а никако да стигнемо у Европу!

Не морам да ложим. Због рачуна за струју гори ми под ногама.

Заслуге људи не треба да се мере на кантар јер та-да може и да се подваљује.

Пошто је месо скупо, баш бих волео да знам у коме гр-му лежи зец.

Морамо да набавимо пилуле за дезинфекцију во-де. Много је, брате, „мутивода“.

Кључна питања треба одмах решавати, а не да их ста-вљамо под кључ!

Животни стандард нам је као и животна средина. Све загађенији.

Домаћа памет је као добра инвестиција. Штеди деви-зе.

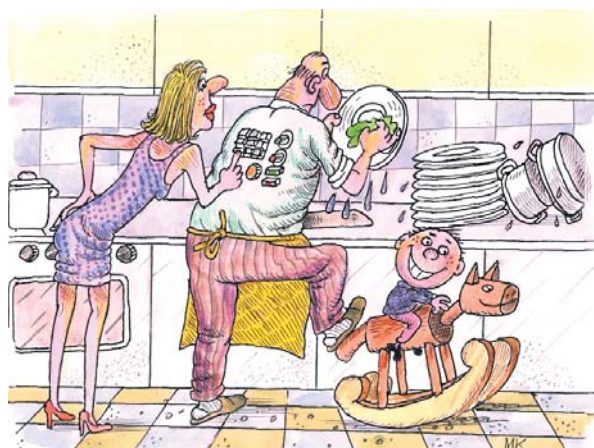
Планови у држави су нам, углавном, реални. Нереално **је да ће се извршити.**

Његове способности су као балон. Чим се високо уз-дигне одмах пукне.

Признао је да је истина да је добио паре да не би говорио истину.

Пред судом народа нема привилегованих.

Душан Старчевић

Милена Косановић

Да ли сте знали ...

... да је „Самундари Казана“ назив најскупљег карија на свету који се, без обзира на кризу, и даље послужује у индијском ресторану Бомбај Бросери у Лондону? Порција овог јела – комбинације кавијара, тартуфа, морских пужева, шкотског јастога и јестивих златних честица кошта 2.000 фунти.

... да постоји веровање да је кромпир сорте „La Bonote“ створио лично врховни бог Инка? Ова врста кромпира је толико нежне структуре да се мора прикупљати само ручно, а килограм кошта око 500 евра.

... да најскупљу пицу на свету под називом „Луј XIII“ прави италијански кувар Ренато Виола? Пица кошта „само“ 8.300 евра а састојци су моцарела, месо од буфала, три врсте кавијара, црвене крабе, ринглице и јастог.

... да се најскупља чоколада на свету зове „Chocorologie by Knipschildt“ и производи се у САД. За паковање од 453 грама мора се платити 2.600 долара.

... да се најскупљи омлет на свету може појести у ресторану њујоршког хотела „Le Parker Meridien“. Кошта 1.000 долара, а осим јајету је кавијар и уситњен цели јастог.

... да најскупљи кавијар на свету није црни? Зове се „алмас“, из Ирана је и представља икру албино белуге.

Сто грама икре је спаковано у теглицу од чистог злата и кошта око 2.000 долара.

... да је најскупљи зачин на свету шафран? Прави шафран је уствари тучак биљака из породице *Crocus sativus*, а за добијање пола килограма зачина неопходно је убрати 225.000 тучака. Један килограм правог шафрана кошта око 6.000 долара.

... да је кинески чај Гвоздене богиње милости најцењенији на свету? Његова арома је више него необична – мирис орхидеје комбинован са врло слатким укусом, и процењен је на 2.000 долара по килограму, што га чини најскупљим на свету.

... да је најскупље месо на свету чувена јапанска „мраморна“ говедина? Филе од 200 грама кошта у Европи више од 100 долара. Неки комади, посебно мекани, продају се и за хиљаду долара.

Молим за реч

Шта ће нам Тријумфална капија. Ми смо навикли да улазимо на мала врата.

Посланици могу мирно да спавају на седницама парламента. Добро су плаћени.

„Велики брат“ је само врхунац наше буразерске политике.

Чувајте се ситих. Они први огладне.

Једног дана сви Срби ће живети у једној држави, али се не зна у којој.

Толика јагма за фотељама, а индустрија намештаја нам у кризи.

Испред контејнера има све више људи. Надам се да их влада неће третирати као нова радна места.

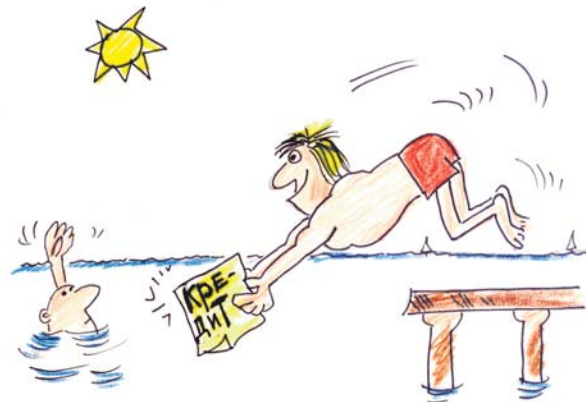
Ништа нам не може ешерихија коли. Ми живимо и на струју и на бактерије.

Шпанске серије, шпански краставци, шпански трамваји... А и бољи услови живота су за нас шпанска села.

Филм „Устаничка улица“ завршен је пре рока. Већ на први поглед види се да нема везе са Коридором 10.

Курсеви масаже у граду су прескупи. Изузетак је масажа са седница парламента.

Дејан Патаковић

Дејан Патаковић

Нулта тачка

На селу је гајио лук, а у фирми јавашлук.

Живот је све скупљи. А тек смрт?

Човек је наше највеће благо, али само ако плаћа порез.

Одело не чини увек човека. Али, фотеља и те како.

Што је функционер важнији, фотеља му је све већа и тврђа.

Кад новинари штрајкују, онда истина може да спава.

Пре јела треба руке прати, али само ако има шта у тањиру.

Градимо и даље брзе пруге. То је једини воз који нам није прошао.

Не трчите за политичарима. Могу вас одвести у „зону сумрака“.

Постао је врстан менаџер. Затворио је три фабрике.

Имамо много нових закона. Зато нам и недостаје више законитости.

Без мотике нема хлеба, али има фотеља.

У овој земљи није све стало. Ево, на пример, инфлација.

Карло Вереб